

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1967

ΣΤΗΝ ΞΕΝΗΤΕΙΑ

Στίχοι: Γ. ΚΑΡΑΝΤΖΑ

Μουσική: ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

T^o di Valse.

Σὺν που, λὰ-κία σκιά-γμέ - να πού σκλη-ρά κυ-νη-γά —

καὶ τὰ διώχνει στὰ ξέ - να ἄ-καρδη μοί-ρα κα - κιά —

τῆς ζω-ῆς μας τ'ἄ - γέ - ρι ἔ - τσι διώ-χνει καὶ

μᾶς — μέ - σα σ'ἄγνω-στα μέ - ρη τῆς μαύρης ξε - νη -

τειᾶς — καὶ ποιὸς ξέ-ρει ἔ - κεῖ καὶ λί - γη ἄν

βροῦμε χα-ρά — καὶ πῶς δὰ ζοῦ - με κεῖ πού

REFRAIN.

πᾶ-με μα-κρὰ — θὲ νὰ μας ζῇ κρυ-φὴ ἐλ - πί-δα — πού δὰ φυ-

λᾶ - με στὴν καρ-διά — πὲς στὴ γλυ-κειὰ μας τὴν Πα - τρι-δα —

1 2.

θὲ νὰ γυ-ρί-σου-με κά-ποια φο-ρά. — θὲ νὰ μᾶς ρά. —

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Τοῦ, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΕΥΣΗΣ - ΜΗΤΡΟΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 - 1941 • Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 22ον • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1967 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 4

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1092, ἄρθρον 6 : Διευθυνσις Περιοδικοῦ : ΚΑΛΛΙΡΡΩΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Δώρα δ' Ἰστρία 22. • Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου : ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ Ἑσπτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελλ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ : Παρακαλοῦμεν θερμῶς : α) τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλονται ἀπροσώπως Ε. Ε. Σ. Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
Ε.Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ : Τὸ κοινωνικὸν ἔργον τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν	2
Σ. ΓΚΟΝΑΡ, Προέδρου τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ε.Σ. : Μήνυμα διὰ τὸ Νέον Ἔτος	3
Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. : Μήνυμα διὰ τὸ Νέον Ἔτος	3
Σ. Π. : Παῦλος Μελᾶς	4
Γ. ΜΟΔΗ : Μακεδονικὲς ἱστορίαι	5
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Διακεκριμένοι Συνεργάται τοῦ Ε.Ε.Σ. : Στρατηγὸς Γ. Ι. Κοσιμάς	6
Σ. ΣΠΗΛΙΟΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ἀκρογῶλια, φαράγγια, μοναστήρια	7
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ποιήματα	8
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ : Ὁ τυφλὸς τοῦ γαλακτοπωλείου καὶ ἡ συμπόνη τοῦ Ἐρυθροσταυρίτη	9
Α.Κ. : Ὁ ἀρχαῖος Ἑλληνικὸς Λόγος	10
Π. ΦΛΩΡΟΥ : Δίψα	11
Ρ. LANCELYN GREER : Ὁ Ἐναλός καὶ οἱ Δελφίνες (μετάφρ. Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ)	12
ΚΑΙΓΚΕΡ - ΒΙΡΤΕΜΠΟΥΡΓΕΡ : Παραμῦθια (μετάφρ. Ρ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ)	13
Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ : Ἡ πορφύρα	14
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. : Εἰκόνες	15
ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	16
Θ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ : Ποιήματα	17
ΕΡΩΤΟΡΣΤΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ	18
ΠΑΠΟΥ - ΓΙΑΓΙΑΣ (Α.Β.) : Ἑμμετρὲς συμβουλές	19
Η ΥΓΕΙΑ	20
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ : Εἰκόνες	21
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Ἡ φυσικὴ μας	22
Θ. ΣΠΗΛΑ - ΑΧΑΙΟΥ : Ἀμερικανικὰ ἀνέκδοτα	23
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	24
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	25
Ε. ΜΑΛΟ : Μὲ οἰκογένειαν	26
Γ. ΚΑΡΑΝΤΖΑ - ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - Α.Β. : Μουσικὴ - στίχοι στὰ ἐσώφυλλα	27
P. FOTIADIS : The Social Work of the Three Hierarchs	28
S. GONARD, President of the I.C.R.C. Message on the New Year	29
C. GEORGACOPOULOS, President of the H.R.C. Message of the New Year	30
S. P. : Pavlos Melas	31
G. MODIS : Macedonian Stories	32
EDITORS : Distinguished Collaborators of the H.R.C.	33
EDITORS : General G. J. Kosmas	34
S. SPILIOPOULOS : Shea-shores, Gulleys, Monasteries	35
S. PANAGIOTOPOULOS : Poems	36
A. KARANTONIS : The Blind at the Dairy-shop and the City of the Red Cross Worker	37
A. K. : The Ancient Greek Speech	38
P. FLOSOS : Thirst	39
R. LANCELYN GREER : Enalos and the Dolphins (tr. M. Ikononou)	40
KLINGER - WUKZBURGER : Fairy Tales (tr. R. Kartheos)	41
N. G. DIMITROCALLIS : The Purple	42
H.J.R.C. GROUP ACTIVITIES : Pictures	43
H.R.C. and H.J.R.C. MOVEMENT - ACTIVITIES	44
TH. B. KONSTANTINOU : Poem	45
RED CROSS NEWS	46
GRANDFATHER - GRANDMOTHER (A.B.) : Advice in Verse	47
HEALTH	48
GLIMPSES ALL OVER THE WORLD : Pictures	49
EDITORS : Physics	50
TH. SPIL-ACHAIOU : American Anecdotes	51
READERS' CONTRIBUTION	52
PUZZLES	53
HECT. MALO : With Family	54
G. KARANTZAS - AL. PANAGIOTOPOULOS - A.B. : Music and Verse in the Innercover	55

Εὐτυχισμένος ὁ Νέος Χρόνος

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ εἶναι ἀντίγραφον ἔργου τοῦ ζωγράφου Πολυχρόνη Λεμπέση (1813), ποὺ διεκρίθη γιὰ τὴν εὐγένεια τῆς γραμμῆς του, τὴν στερεότητα τοῦ σχεδίου καὶ τὴν ἀρμονία τῶν χρωμάτων του τῶν. Ὁ Λεμπέσης ἐφιλοτέχνησε μ' ἐπιτυχία καὶ ἀγιογραφίες σ' ἐκκλησίες τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς (Ἁγίου Γεωργίου - Καρύτση, Ἁγίου Κωνσταντίνου Πειραιῶς κ. ἄ.). Τὸ ἐξαιρετὸ καλλιτεχνικὸν ἀντικείμενόν σου Παναγιώτη.

ΑΡΙΘ. 16.8.85
36199

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

Ο ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ είναι ο μὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ἐορτάζουν οἱ καθεὶς χωριστὰ κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον, συνεορτάζουν τὴν 30ὴν Ἰανουαρίου. Καὶ ὁ συνεορτασμός αὐτὸς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἶναι εορτασμός τῶν Γραμμάτων, εορτὴ τῆς μαθήσεως, τῆς σοφίας, εορτὴ τοῦ Σχολείου, ποὺ συμβολίζει τὸ ἐλληνοχριστιανικὸν ιδεῶδες, τὸ ὁποῖον, σύμφωνα πρὸς τὸ ἴδιον ἄρθρον τοῦ Συντάγματός μας, εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς Παιδείας. Εἶναι λοιπὸν ἡ εορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἡ μεγάλη εορτὴ μαθητῶν καὶ διδασκάλων, διὸ καὶ εορτάζεται ἐπὶ ὅκτῳ περίπῳ αἰῶνας — ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Βυζαντινῶν μας προγόνων — μεῖν ἰδιαίτερον λαμπρότητα. Καὶ εἰς τὰ σχολεῖα μάλιστα τοῦ Ἀλφειοῦ Ἑλληνισμοῦ, εἰς τὰ ἔξοχα ἐκεῖνα σχολεῖα τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Σμύρνης καὶ τῶν ἄλλων δούλων ἑλληνικῶν χωρῶν, εορτάζεται ὅχι μόνον ὡς εορτὴ τῶν Γραμμάτων ἢ εορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐθνικὴ εορτὴ, ἀφοῦ ἡ 25ῃ Μαρτίου διὰ λόγους εὐνοήτους δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πανηγυρισθῇ.

Ἡ εορτὴ ὅμως τῶν Τριῶν Φωστήρων τῆς Τρισηλίου θεότητος ἦτο καὶ ἡ μεγάλη εορτὴ τῆς φιλοφιλίας. Καὶ τὰ περίφημα φιλοφιλικά ἱδρύματα τοῦ δούλου Ἑλληνισμοῦ — τὰ νοσοκομεῖα, τὰ πτωχοκομεῖα, τὰ ὀφθαλμοτροφεῖα κλπ. — τὰ ὁποῖα ἐδέχοντο καὶ ἐτεροδόξους καὶ ἐτεροθρήσκους — κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἶχαν τὴν πανήγυριν των. Καὶ δικαίως. Διότι οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι δὲν εἶναι μόνον οἱ μεγάλοι σοφοί, οἱ μεγάλοι διδάσκαλοι τῶν ἑλληνικῶν καὶ τῶν χριστιανικῶν γραμμάτων, οἱ μεγάλοι ῥήτορες τῆς θρησκείας τοῦ Θεανθρώπου, οἱ μεγάλοι ῥήτορες καὶ κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀφοῦ ἦνῶσαν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν των, εἰς ἀδιατάρακτον ἀρμονίαν, τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Χριστὸν, ἦνῶσαν καὶ τὰς ἑλληνικὰς καὶ χριστιανικὰς διδασκαλίας περὶ ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης καὶ ὁργάνωσαν τὴν χριστιανικὴν φιλοφιλίαν, ἡ ὁποία ἐπῆρξεν ἡ δόξα τῆς Ἑλληνικῆς Αυτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου.

Ἡ μεγίστη ὑπηρεσία τοῦ Χριστιανισμοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα εἶναι τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης, τῆς φιλαλληλίας, τῆς αὐτοθυσίας μέχρι σταυρώσεως. Τοῦτο ἔδωκε τὴν δύναμιν εἰς τὸν Χριστιανισμόν, τοῦτο ἐπῆρξεν ἡ διαφορὰ του πρὸς τὸν ἀρχαῖον προχριστιανικὸν κόσμον καὶ τὸν νεώτερον μὴ χριστιανικόν, λόγον χάριν τὸν μουσουλμανικόν. Βεβαίως ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικὸς κόσμος ἐδίδαξε ζωηρότητα τὴν ἀγάπην, τὴν «φιλίαν», τὴν ἀλληλεγγύην, ἀλλὰ ὁ Χριστιανισμός ὠλοκλήρῳσεν, ἀκεραίωσε τὰς διδασκαλίας αὐτάς, ἔδωκεν οἰκουμένην ἑκτασὴν καὶ εὐρύτητα παγκόσμιον εἰς αὐτάς. Ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία, ὅτι πρέπει νὰ ἀγαπᾷς τὸν ἐχθρόν σου, ὅτι πρέπει νὰ ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου περισσότερο ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν σου, — τοποθετεῖ τὴν ἰδέαν τῆς ἀγάπης ἐπὶ βάθρων τὰ ὁποῖα ἐπλησίασε μὲν ἀλλὰ δὲν ἔκτισεν ἡ ἑλληνικὴ ἀρχαιότης.

Τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην θὰ κηρύξουν καὶ θὰ ἐρμηνεύσουν πρὸ πάντων οἱ Ἕλληνες Χριστιανοί, διότι αὐτοὶ περισσότερο ὅλων τῶν ἄλλων χριστιανῶν εἶχαν τὰς πνευματικὰς καὶ πρακτικὰς προϋποθέσεις. Καὶ πρῶτοι αὐτοὶ ἀναπτύσσουν θαυμαστὴν φιλοφιλίαν ἤδη ἀπὸ τοῦ τετάρτου μετὰ Χριστὸν αἰῶνος.

Μόλις θὰ ἐπιτρέψῃ ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος τὸν σχηματισμὸν ἐκκλησιαστικῶν περιουσιῶν, ἡ Ἐκκλησία θὰ ἀναλάβῃ τὴν περίθαλψιν τῶν ἀσθενῶν, τῶν πτωχῶν, τῶν ὀρφανῶν, τῶν χηρῶν, τῶν ξένων, τῶν αἰχμαλώτων. Καὶ οἱ εὐσεβεῖς ὁπαδοὶ τοῦ Ἰησοῦ διαθέτουν τὰς περιουσίας των ὑπὲρ τοῦ ἔργου τούτου τῆς Ἐκκλησίας. Αἱ περισσότεραι ἐκκλησίαι καὶ μοναὶ ἰδρύνουν ξενώνας, εἰς τοὺς ὁποίους περιβάλλονται πτωχοὶ καὶ ἀσθενεῖς καὶ ταξιδιωταί: Διότι οἱ ξενῶνες καὶ μάλιστα τῶν μακρινῶν περιοχῶν ἐξυπηρετοῦσαν ὅπως σήμερον τὰ νοσοκομεῖα, τὰ ξενοδοχεῖα, τὰ μοτέλ καὶ ὀλίγον παλαιότερα τὰ χάνια. Τὸ μέγα φιλανθρωπικὸν ἔργον τῶν μονῶν, καθὼς καὶ ἡ ἠθικὴ αὐστηρότης καὶ ὑπεροχὴ πολλῶν μοναχῶν, ἐρμηνεύουν σαφῶς τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν μοναστηρίων κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους.

Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ χριστιανικοῦ του περιβάλλοντος, ἐπαιροδόγησε τὴν Ἐκκλησίαν με ἑκτακτὰ καὶ τακτικὰ ἐτήσια χορηγήματα χάριν τοῦ φιλανθρωπικοῦ τῆς ἔργου. Ὁ σύγχρονος δὲ τοῦ Κωνσταντίνου Ἅγιος Νικόλαος, ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας, ὑπῆρξε μέγας φιλάνθρωπος καὶ ἡ φιλανθρωπία του ἐνέπνευσε τόσῃ ἐμπιστοσύνην, ὥστε προσφέρουν εἰς αὐτὸν οἱ πλούσιοι τὰς περιουσίας των χάριν τῶν δυστυχούντων. Καὶ ἡ φιλανθρωπικὴ κίνησις τῶν Χριστιανῶν τοῦ τετάρτου αἰῶνος εἶναι τόση, ὥστε ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουλιανὸς ἀναγκάζεται νὰ ἰδρῶσιν καὶ αὐτὸς φιλανθρωπικά καταστήματα, διότι — ἔλεγεν — εἶναι ἐντροπὴ οἱ μὲν «δυσσεβεῖς» Χριστιανοὶ νὰ περιθάλπουν καὶ τοὺς «ἐθνικοὺς» (τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν ἀρχαίαν θρησκείαν) ἀσθενεῖς καὶ πτωχοὺς, ἐνῶ οἱ «ἐθνικοὶ» δὲν ἠμποροῦν οὔτε περὶ τῶν ἰδικῶν των δυστυχῶν νὰ φροντίσουν!

Τὴν φιλανθρωπικὴν αὐτὴν κατεῦθυναν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐνισχύουν καὶ με τὸν λόγον καὶ με τὸ ἔργον — τὸ ὁργανωτικόν, τὸ ὁργανωτικώτατον ἔργον — οἱ τρεῖς γίγαντες τοῦ Ἑλληνικοῦ Χριστιανισμοῦ: ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ὁ Βασίλειος ἰδρύει τὸ πρῶτον μέγα φιλανθρωπικὸν συγκρότημα, τὴν ἀπ' αὐτοῦ ὀνομασθεῖσαν Βασίλειάδα, πόλιν δλόκληρον πλησίον τῆς Καισαρείας, περιλαμβανούσαν κήπους ὠραίους, λουτρά, νοσοκομεῖα, ὀφθαλμοτροφεῖα, γηροκομεῖα, πτωχοκομεῖα, χηροκομεῖα (ἱδρύματα χάριν τῶν χηρῶν), λεπροκομεῖα, — καὶ ὁ Βασίλειος περιποιεῖται ὁ ἴδιος τὰς πληγὰς τῶν λεπρῶν, τῶν χανσενικῶν ὅπως λεπτότερον ὀνομάζονται σήμερον. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ Βασιλειὰς ἦτο τὸ ἄστυλόν 17.000 ταλαιπωρημένων ἀνθρώπων καὶ τοὺς περιέβαλλαν 24.000 ἰατροί, νοσοκόμοι καὶ ὑπηρέται. Καὶ ὑπῆρξεν ἡ Βασιλειὰς ἡ μεγαλειώδης ἐπέκτασις τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν Ἀσκληπιείων! Ἀς σημειωθῇ τὸν ἀρχαῖον ἑλληνικὸν αὐτὴν πόλιν τῆς ὠραίας ἐπίσης, ὅτι εἰς τὴν πρότυπον αὐτὴν πόλιν τῆς ὠραίας ἐπίσης με πνεῦμα ἑλληνοχριστιανικῶν φιλανθρωπίας ἐδιδάσκοντο τὰ ὀρφανὰ καὶ γράμματα καὶ τέχνην βιοποριστικὴν. Ἐκτοτε, κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς Βασιλειάδος, ἐπεκράτησε νὰ διδάσκηται εἰς τὰ φιλανθρωπικά ἱδρύματα καὶ ἐργόχειρον, πλεκτηκὴ θρωπικὰ ἱδρύματα καὶ ἐργόχειρον, πλεκτηκὴ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 9)

ΜΥΝΥΜΑ ΔΙΑ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ 1967

τοῦ Προέδρου τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ

x. S. A. GONARD

Διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ὁ Πρόεδρος τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ σὰς ἀπενθύνει τὰς εὐχὰς του, εἰς τὸ τέλος ἐνὸς ἔτους τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο ἔτος πραγματικῆς εἰρήνης. Εἰς διάφορα σημεία τοῦ κόσμου συνεχίσθησαν αἱματηραὶ συγκρούσεις. Ἰδίως τὸ Βιετνάμ ὑπῆρξε θέατρον ἐνὸς πολέμου, ποὺ συνεσώρευσε δυστυχίας καὶ ἐρείπια. Ἀλλ' ἀνάμεσα εἰς αὐτὰς τὰς συμφοράς, ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ἔκφρασις ἐνὸς εἰρηνικοῦ πνεύματος, παρέμεινε ὡς τὸ σύμβολον τῆς συγκέντρωσεως τῶν ἀγαθῶν προθέσεων, ὡς ἀπόδειξις ἐλπίδος καὶ ἐμπιστοσύνης.

Εἰς τὰς περιπετειὰς τοῦ λήξαντος ἔτους, ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ παρενέβη, ὥσπερ ἡδυνήθη, διὰ νὰ ἀνακουφίσῃ τὰς συμφοράς καὶ διὰ νὰ φέρῃ κάποιαν ἐνίσχυσιν εἰς τὰ θύματα τῶν διενέξεων ποὺ σπαράσσουν τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀλλ' ἐὰν ἐδοκίμασε τὴν ἱκανοποίησιν ὅτι ἐβοήθησε πολλοὺς δυστυχεῖς, προσέκρουσεν ἐνίστε εἰς ἑλλειψιν κατανόησεως, ἡ ὁποία τὴν ἠμπόδισε νὰ ἐκπληρώσῃ εἰς τὸ ἀκέραιον τοὺς ἀνθρωπιστικοὺς σκοποὺς οἵτινες ἀνάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητά της. Δι' αὐτὸ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ ἔτους, ὅπου οἱ ἀνθρώποι περισσότερο τοῦ συνήθους προσφέρονται νὰ ἀκούσουν τὴν φωνὴν τῆς καρδίας των, ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ ἀπηθύνει ἑκκλησίαν εἰς τὴν καλὴν θέλησιν ὅλων, ἵνα αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ ιδεώδη τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶδον μεγαλυτέραν κατανόησιν καὶ καλυτέραν ἐφαρμογὴν, ἵνα τὸ μῖσος καὶ τὰ πάθη σβήσουν πλέον, ἐμπρὸς εἰς τὸν πόθον καὶ τὸ ἰδανικὸν τῆς εἰρήνης τὸ ὁποῖον προσαποδύμεν νὰ προαγάγωμεν.

Ἡ ἀναπνευσθεῖσα ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ δράσις εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου εἶναι ἐν ἐκ τῶν πλέον ἐνθαρρυντικῶν φαινομένων τῆς ἐποχῆς μας. Ἀξίζει νὰ γίνῃ εὐρύτερον γνωστὴ διότι, ἐνοῦσα ἀδελφικὰ τοὺς πλέον ποικίλους λαοὺς τῆς Γῆς, εἶναι ἱκανὴ διὰ τοῦ παραδείγματός της νὰ μᾶς δώσῃ ὀλίγη ἐλπίδα, ἐν μέσῳ τῶν ἀνησυχιῶν τοῦ παρόντος.

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Τὸ ἀνατέλλον Ἔτος 1967 εὐρίσκει τὴν Ἀνθρωπότητα ἐν ἀγωνιώδη ἀνησυχίᾳ λόγῳ τοῦ τριχασμοῦ αὐτῆς εἰς «Δυτικά» καὶ «Ἀνατολικά Κράτη» καὶ εἰς ὁπαδούς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐρυθρᾶς Κίνου, ἀνεξαρτήτως τῶν περιωρισμένης ἐκτάσεως διαφορῶν πλείστων Λαῶν ἀνηκόντων εἰς τινὰ τῶν ἀνωτέρω χαρακτηρισμῶν.

Τὴν ἀνησυχίαν ταύτην συνειδητοποιοῦσα ἡ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον 1965 συνελθοῦσα ἐν Βιέννῃ XX Διεθνὴς Συνδιάσκεψις τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἥς μετέχον 107 Κράτη καὶ 91 Ἐθνικοὶ Σύλλογοι τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀπεδέχθη παμψηφεί τὰς διεπούσας αὐτὸν ἑπτὰ «θεμελιώδεις ἀρχάς», ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξέφρασεν τὴν εὐχὴν καὶ τὴν θερμὴν σύστασιν ὅπως ἡ Παγκόσμιος Εἰρήνη ἀποτελέσῃ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν ὅλων τῶν Ἐθνῶν.

Ἵνα ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπὸς οὗτος ἀπαιτεῖται ὁ «ἐξανθρωπισμός ὅλων τῶν ἀνθρώπων» συμφώνως πρὸς τὸ νέον σύνθημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ «ΔΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ» καὶ διὰ τοῦτο συνιστᾷ τὴν συναψιν ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων Παγκοσμίου μορφωτικῆς συμβάσεως περὶ τῆς ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω Πνεῦμα πολιτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν νέων εἰς τὰ πάσης τάξεως Σχολεῖα καὶ Ἀνωτάτας Σχολάς.

Δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας αἱ συστάσεις τῆς XX Διεθνούς Συνδιάσκεψεως καὶ τὸ νέον σύνθημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀποτελοῦν ἀπὸ αἰῶνων πολλῶν βίωμα τοῦ Λαοῦ μας. Εἰς αὐτὸ ὀφείλεται ἡ ἀνάπτυξις τῶν ὑπερόχων Ἑλληνικῶν Πολιτισμῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ. Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι εἶναι περὶ τὴν ἡ διαπαιδαγωγὴς τῶν Ἑλλήνων συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω Ἀρχάς. Αἱ ἐξωθεν ἐπιδράσεις, ἡ ἐπικράτησις ὑλιστικῶν θεωριῶν, ἡ προπαγάνδα ὑπὲρ τῆς Ἀθείας καὶ ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῶν Ἑλληνικῶν Παραδόσεων ἐπιβάλλουν ὅπως ἡ διαπαιδαγωγὴς αὐτὴ ἀποτελέσῃ πρῶτιστον καὶ κύριον καθήκον τοῦ Κράτους με φορεῖς αὐτοῦ τοὺς κ. κ. Ἐκπαιδευτικοὺς Λειτουργούς, τὸν ἱερὸν Κλήρον. τοὺς Ἀγωνιστὰς τῶν ἀπὸ τοῦ 1912 μέχρι τοῦ 1949 πολέμων μας, οἱ ὁποῖοι προμαχοῦντες ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, τῆς Πίστεως, τῆς Ἐλευθερίας ἀντελήφθησαν τοὺς ἐκ τῶν ὑλιστικῶν θεωριῶν καὶ τῶν σχετικῶν προπαγανδῶν κινδύνους, τοὺς Ἕλληνας γονεῖς τοὺς ἔχοντας τὴν εὐθύνην τῆς ἠθικῆς διαπλάσεως τῶν τέκνων των.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐργάζεται ὡς γνωστὸν ἐπὶ 90 περίπου ἔτη διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἀντιλήψεων τούτων καὶ στρέφει τὴν προσπάθειάν του ἰδίως πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Νεολαίαν διὰ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

Τῆς προσπάθειας τοῦ ταύτης πρωταγωνιστοὶ εἶναι οἱ πολῦτιμοι Συνεργάται του, οἱ κ. κ. Ἐκπαιδευτικοὶ Λειτουργοὶ οἱ ὁποῖοι ὀδηγοῦν τὰ 470.000 νεαρά μέλη τῆς Ὀργανώσεώς μας συγκεκριμένη εἰς 31.000 ὁμάδας πρὸς τὴν κατανόησιν καὶ ἐμπρακτον ἐκδήλωσιν τῶν εὐγενῶν ἀνθρωπιστικῶν ἰδανικῶν.

Πρὸς τοὺς εὐγενεῖς τούτους Συνεργάτας του, πρὸς τοὺς νεαροὺς Ἕλληνας Ἐρυθροσταυρίτας, πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας ποὺ πιστεύουν εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ συμπάριστανται εἰς τὸ ἔργον του ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀπευθύνει ἐγκαρδίου εὐχὰς ἐπὶ τῷ Νέῳ ἔτει καὶ ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι τοῦτο θὰ εἶναι Ἔτος Εἰρήνης καὶ Προόδου.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΚΟΣΜΑΣ

‘Η αποκάλυψις τῆς ἐν Πύλῳ στηθείσης προτομῆς του —

‘Ο λόγος τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακοπούλου

ΤΗΝ 13ην Νοεμβρίου ἐν σεμνῇ τελετῇ ἐγένετο ἐν Πύλῳ ἡ αποκάλυψις τῆς ἐξ ὀρειχάλκου Προτομῆς τοῦ Στρατηγοῦ Γεωργίου Ι. Κοσμά. Αὕτη ἐστήθη εἰς τὸν πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ ἐν Πύλῳ Νοσοκομείου τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀνθόκηπον ἐπὶ μαρμαρίνου βάθρου.

Η ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΟΣΜΑ
ΣΤΟΝ ΑΝΘΟΚΗΝΟ ΤΟΥ ΕΝ ΠΥΛΩ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ὁ Διευθυντὴς τῆς Νομαρχίας Μεσσηνίας κ. Θ. Σκουτάκης, ἀπουσιάζοντος τοῦ κ. Νομάρχου, οἱ κ.κ. Δήμαρχοι καὶ Πρόεδροι Κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας Πυλίας, αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως Πύλου μετὰ τὸν Δήμαρχον κ. Στυλ. Σπυρόπουλον, ἐπιμεληθέντα τῆς ὁργανώσεως τῆς τελετῆς, καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, οἱ ἱατροί,

αἱ ἀδελφαὶ καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομείου Πύλου καὶ πλείστοι ἄλλοι.

Ἐξ Ἀθηνῶν μετέβησαν ἡ Ἐρίτιμος Κυρία Κλεοπάτρα Χίρα Γ. Κοσμά, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Στέφ. Παντελίδης, καὶ ἡ Δ)νοῦσα Ἀδελφὴ Δεσποινὶς Δ. Δαρμῆ.

Κατὰ τὴν τελετὴν καὶ μετὰ τὸ ψαλὲν Τρισάγιον, ὁ κ. Κ. Μπαλαφούτης, Συμβολαιογράφος Πύλου καὶ μέλος τῆς Διοικούσης τοῦ Νοσοκομείου Πύλου Ἐπιτροπῆς, ἐξεφώνησεν λόγον καθ’ ὃν ἐξέθεσεν τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ Στρατηγοῦ Γ. Κοσμά, τέκνου τῆς εὐάνδρου Πυλίας διαδραμόντος ταχέως ὅλους τοὺς βαθμοὺς τῆς στρατιωτικῆς Ἱεραρχίας λόγω τῆς μεγάλης μορφώσεώς του, τῶν στρατηγικῶν ἱκανοτήτων του καὶ τῆς εἰς ὅλους τοὺς Πολέμους ἀπὸ τοῦ 1912 - 1949 ὑπερόχου ὑπηρεσίας του, ὡς ἀξίου ἡγήτορος καὶ γενναίου μαχητοῦ.

Μεθ’ ὃ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, συνάδελφος ἐν ὅπλοις καὶ συμπολεμιστὴς τοῦ Στρατηγοῦ Κοσμά κατὰ τὸν Α’ Παγκόσμιον Πόλεμον, ἀνέφερε τὰ τῶν ἀνεκτιμήτων ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ἐν πολέμῳ καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὸν Β’ Παγκόσμιον Πόλεμον, ὅτε ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ Α’ Σώματος Στρατοῦ κατήγαγε λαμπρὰς νίκας κατὰ τῶν ἐπιδρομέων ἐν Β. Ἠπείρῳ.

Ἐπίσης τὴν ὑπ’ αὐτοῦ ὡς Ἀρχηγοῦ τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου Στρατοῦ λαμπρὰν ὁργάνωσιν τῆς ἐναντίον τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἐπιθέσεως τοῦ ἔτους 1949, καθ’ ἣν οὗτοι διελύθησαν καὶ τὰ διαφυγόντα Τμήματά των διέρρευσαν πρὸς τὴν Ἀλβανίαν. Ὁ Στρατηγὸς Κοσμάς, εἶπεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ., ὅταν ἀπεστρατεύθη πλήρης τιμῶν καὶ δόξης, ἐκλήθη ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του νὰ τοὺς ἀντιπροσωπεύσῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ἐκλεγείς δις Βουλευτὴς καὶ μετέσχεν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Στρατάρχου Ἀλ. Παπάγου ὡς Ὑπουργὸς Β. Ἑλλάδος.

Κατὰ τὸ 1954 μετέβη εἰς Β. Ἀμερικὴν καὶ ἐνήργησεν ἔρανον μεταξὺ τῶν ἐκεῖ Μεσσηνίων, συλλέξας 40.000 δολλάρια δι’ ὧν κατὰ μέγα μέρος ἀνηγέρθη ὑπὸ τοῦ Ε.Ε.Σ., ἐπίσης συμβαλόντος καὶ διὰ χρηματικῆς ἐνισχύσεως, τὸ ἐν Πύλῳ Νοσοκομεῖον, τὸ ὁποῖον προσφέρει πολυτίμους Ὑπηρεσίας εἰς ὅλην τὴν περιφέρειαν.

Ὑπὸ τὴν βαθεῖαν συγκίνησιν τῶν παρισταμένων ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπεκάλυψε τὴν προτομὴν τοῦ ἀειμνήστου Στρατηγοῦ καὶ παλαιοῦ συμπολεμιστοῦ, οὗ ἡ Μνήμη θὰ διατηρηθῇ αἰωνία εἰς τοὺς συμπολίτας του καὶ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Στρατῷ.

ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

‘Ο Ε.Ε.Σ. ἠτύχησε νὰ δεχθῇ κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἐν Παρισίοις καὶ παρὰ τῷ Γαλλικῷ Ἐρυνθῷ Σταυρῷ πο-

‘Ο κ. ΣΠ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ
λυτίμου Ἀντιπροσώπου του κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ. Ὁ κ. Ζωγράφος, Ἐπίτιμος Πρόεδρος τῆς ἐν Παρισίοις Ἑλληνικῆς Κοινοτήτος, ἐνθερμος θαυμαστὴς τῶν Ἀνθρωπιστικῶν Ἰδανικῶν τοῦ Ἐρυνθοῦ Σταυροῦ ἐργάζεται μετ’ ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης ὑπὲρ τῆς Ὁργανώσεώς μας.

Κατὰ τὸ 1966 ἐκλεκτοὶ Συνεργάται τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐτιμήθησαν δι’ ἀνωτέρων διακρίσεων εἰς ἀναγνώρισιν τῆς πρὸς τὴν Ἐπιστήμην πολυτίμου συμβολῆς των.

‘Ο καθηγητὴς κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠ. ΧΑΡΑΜΗΣ, Εὐεργέτης τοῦ Ε.Ε.Σ., ἰδρυτὴς τῆς Ὀφθαλμολογικῆς αὐτοῦ Κλινικῆς καὶ Μέλος

‘Ο κ. ΙΩ. Σ. ΧΑΡΑΜΗΣ
τοῦ Κ. Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, ἐξελέγη παμψηφεί Πρόεδρος τοῦ Διεθνoῦς Ὀφθαλμολογικοῦ Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸ Ἐκτελεστικὸν τῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1857 ἰδρυθείσης Διεθνoῦς Ὁμοσπονδίας τῶν Ὀφθαλμολογικῶν Ἑταιρειῶν ὅλου τοῦ κόσμου. Ἡ ἐκλογή αὐτοῦ τιμᾷ ὄχι μόνον τὸν σοφὸν Καθηγητὴν ἀλλὰ καὶ τὴν Πατρίδα

μας καὶ ἰδιαίτερος τὸ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον καὶ τὸν Ε.Ε.Σ.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ὀφθαλμολογικὴ Ἑταιρεία ἐπανηγύρισε τὸ γεγονός τὴν 3)12)1966 εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας.

‘Ο Καθηγητὴς κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΥΡΙΑΣ ἀπὸ τοῦ 1938 καὶ ἐν-

‘Ο κ. ΒΑΣ. ΚΟΥΡΙΑΣ
τεῦθεν ἐκλεγείς ὡς Μέλος πλείστων χειρουργικῶν Ἑταιρειῶν καὶ Ἀκαδημιῶν καὶ μόνιμον Μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐκδόσεως τριῶν, διεθνoῦς προολής, Ἐπιστημονικῶν Περιοδικῶν, Συμβουλίου, Πρόεδρος τῆς Διεθνoῦς Ἑχνοκοκκικῆς Ἑταιρείας καὶ Ἐπίτιμον Μέλος τοῦ Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου τῶν Χειρουργῶν καὶ τῆς Γερμανικῆς Χειρουργικῆς Ἑταιρείας, ἐξελέγη κατὰ τὸ 1966 Ἐπίτιμον μέλος τῆς Βουλγαρικῆς Χειρουργικῆς Ἑταιρείας, ὁ πρῶτος ἐκ τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν οὕτω τιμηθεὶς ἐπιστήμων. Ὁ κ. Κούριας, Διευθυντὴς τῆς Α’ Χειρουργικῆς Κλινικῆς τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Ε.Ε.Σ., κατ’ ἔτος καλεῖται εἰς πλείστας Χώρας τῆς Εὐρώπης ὡς καὶ εἰς Ἀμερικὴν ἵνα διδάξῃ εἰς Πανεπιστημιακὰ Κέντρα καὶ μετὰσχῇ ἐπιστημονικῶν συγκεντρώσεων.

‘Ο κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Μ.

‘Ο κ. ΑΛ. ΣΑΠΚΑΣ

ΣΑΠΚΑΣ, Διευθυντὴς τῆς Β’ Χειρουργικῆς Κλινικῆς τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Ε.Ε.Σ., Μέλος πλείστων Χειρουργικῶν Ἑταιρειῶν καὶ Συνεδρίων, ἐξελέγη κατὰ τὸ 1966 ἀντεπιστάμενον Μέλος τῆς Γερμανικῆς χειρουργικῆς Ἑταιρείας ἐν Βερολίνῳ τὴν 24 Ἰουνίου 1966 καὶ παρεκλήθη ὅπως μετὰσχῃ τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆς Ἑταιρείας ταύτης, συνερχομένης ἐν Μονάχῳ τὴν 29 Μαρτίου 1967.

Ἡ Γενικὴ Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Σώματος τῶν Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν Κυρία ΜΑΡΙΑ Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ, διατελέσασα ἐπὶ τριετίαν Μέλος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἠθικῶν Καθηκόντων τοῦ Διεθνoῦς Συνδέσμου Ἀδελφῶν (1957 — 1965) ὡς καὶ Πρόεδρος τοῦ Διοι-

Ἡ κ. Μ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

κητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Διεθνoῦς Συνδέσμου τῶν Ἀδελφῶν, ἀποφοίτων FLORENCE NIGHTINGALE (1962 — 1965), ἐξελέγη διὰ μίαν πενταετίαν ὡς Ἐμπειρογνώμων τῆς Παγκοσμίου Ὁργανώσεως Ὑγείας (OMSK) διὰ τὰ ζήτηματα Νοσηλευτικῆς.

‘Ο Ε.Ε.Σ. αἰσθάνεται ἰδιαίτεραν ἱκανοποίησιν καὶ εὐλογον ὑπερηφάνειαν διὰ τὰς τιμητικὰς ταύτας διακρίσεις τῶν Συνεργατῶν του δι’ ὧν ἐπιβραβεύεται ἡ πολυτίμος ἐπιστημονικὴ ἐργασία αὐτῶν, διεθνῶς προβαλλομένη, καὶ ἐκφράζει καὶ ἀπὸ τῶν σιγῶν τοῦ Περιοδικoῦ μας τὰ θερμὰ αὐτοῦ συγχαρητήρια, εὐχόμενος εἰς τοὺς νεαροὺς Ἑλληνας Ἐρυνθοσταυρίτας ὅπως, συνεχῶς προοδεύοντες καὶ ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὰ ἰδανικά τοῦ Ε.Σ., τιμηθοῦν εἰς τὸ μέλλον ὡς οἱ διακεκριμένοι συνεργάται μας.

ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑ, ΦΑΡΑΓΓΙΑ, ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

ΕΝΑ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ήρθε να συμπληρώσει την ψυχαγωγία εκείνου του καλοκαιριού: μία έκδρομή στη Ζαχλωρού και στο Μέγα Σπήλαιο. Φύγαμε πρωί, με αυτοκίνητο, από τη Σουκιά για το Διακοφτό. Από κει ανεβήκαμε στη Ζαχλωρού με τον δοντωτό.

Ήσαν τόσα τα πρωτόγνωρα πράγματα που έβλεπε το παιδί, ώστε σ' όλη τη διαδρομή έμενε άμυλητο, άποροφημένο από την προσπάθεια ν' άφομοιώσει όλες εκείνες τις καινούργιες έντυπώσεις: τη μικρή και ιδιόμορφη ώτομοτρίς που μάς ανέβασε, το άτμοκίνητο τραϊνάκι που είδαμε στο σταθμό, τις δοντωιές γραμμές, τις σκοτεινές σήραγγες, τις άνταρες γέφυρες και τα χρώδη βάρθρα, τους τιτάνιους βράχους και τους βροντερούς καταρράχτες και τα άφρισμένα νερά του ποταμού που φιδόσβενονται μέσα στο φαράγγι, πότε από το ένα και πότε από το άλλο πλευρό της γραμμής.

Το δεύτερο κομμάτι της έκδρομής μας ήταν η άνάβαση από το σταθμό της Ζαχλωρού στο Μοναστήρι του Μεγάλου Σπηλαίου. Άν και δρόμος γι' αυτοκίνητα έχει ένωσει τώρα το Μοναστήρι με τα Καλάβρυτα, οι περισσότεροι από τους επισκέπτες προτιμούν άκόμη το πανάρχαιο συγκοινωνιακό μέσο, τη ράχη του μουλαριού, του άλόγου ή του γαϊδουριού. Έδώ δέν υπάρχουν γρανάζια που νά έχουν φαγωθή, δέν υπάρχουν καλώδια που μπορεί νά κοπούν, δέν υπάρχουν φρένα που μπορεί νά μην πιάσουν. Ύπάρχει το κυρίαρχο ένστικτο της αυτοσυντήρησης που οδηγεί το ζώο νά διαλέξη τον πιο σίγουρο δρόμο, όπως και η ίσοδύναμη με ένστικτο πλέον έξη για την έξυπνέτησή του. Αφέντη, του ανθρώπου που υποδούλωσε τους προγόνους του, έδώ κι άμέτρητους αιώνες.

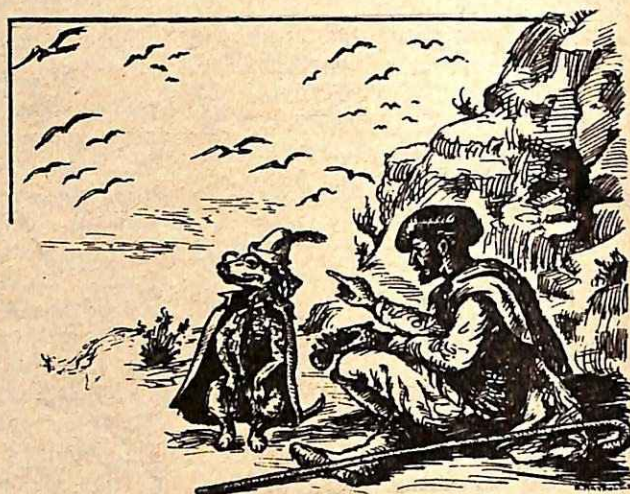
Το άργό άνηφόρισμα στην άπότομη βουνοπλαγιά δίνει στον άναβάτη όλο τον καιρό νά χαρή όχι μόνον τη θέα των μακρινών βουνών, αλλά και τις κοντινές εικόνες, άκόμη και τη σάυρα που γλιστράει τρομαγμένη στις σκονισμένες πέτρες, άκόμη και το λουλουδάκι που παρουσιάζεται ξαφνικά σ' ένα κλωθογύρισμα του δρόμου, στην άδιάκοπα νοτισμένη ρίζα κάποιου βράχου.

Σάν πιο έμπειρος από τ' άλλα μέλη της συντροφιάς καβαλλάρης, κρατώ το Χρήστο στην άγκαλιά μου, οδηγώ τη ματιά του σ' ό,τι άξίζει νά προσέξει κι' έξηγώ εκείνα που του τραβούν την περιέργεια. 'Η μεγάλη του διασκεδάση είναι η πρωτόγνωρη γι' αυτόν ίππασία. Άκούει το όνομα του άλόγου, άκούει και τα ιδιόμορφα έπιφωνήματα που μεταχειρίζεται ο άγωγάτης για νά κατευθύνει την πορεία του και τα γράφει καλά στη μνήμη του: αντέ, ψαρή! — χάά, πάρ' τα πόδια σου — έξω! — πρρρ! ».

Η έξωτερική όψη του Μοναστηριού δέν του κάνει περισσότερη έντύπωση άπ' όση θά του έκανε μία πολυκατοικία ή ένα ξενοδοχείο χωρίς ιδιαίτερη φυσιογνωμία που θά συναντούσε σ' ένα βουνό. Ούτε το παιδί ούτε και οι πρωτόφερτοι σέ τούτα τα μέρη μεγάλοι μπορούν νά φανταστούν την άυστηρή όμορφιά που είχε το παλιό κτίριο, μακρόχρονο δημιούργημα

άσκητικής ροπής και άμυντικής, από έξωτερικούς κινδύνους, πρόνοιας χιλιάδων καλογήρων που μόνασαν εκεί τον καιρό της Βυζαντινής άυτοκρατορίας και της Τουρκικής κυριαρχίας. Μόνον σ' έμένα, παλιόν από τα παιδικά μου χρόνια γνώριμό τους, μιλούσαν τ' άπομεινάρια του καμένου Μοναστηριού, λίγα κελλιά που έχουν μείνει, κολλημένα σάν περιστεριώνες έδώ κι' εκεί στο θεόρατο βράχο.

Στην παιδική ψυχή μίλησε το μυστηριακό μισόφωτο της έκκλησιās, το ξύλινο σήμαντρο κι' οι βροντόφωνες καμπάνες, ο «Άγγελής» — το πελώριο κρασοβάρελο — ή βρύση της Άγίας Εύφροσύνης κι' ή παράδοση για το πώς ή Ζαχλωρίτισσα βοσκοπούλα, όδηγημένη από το διψασμένο τράγο, άνακάλυψε τη σπηλιά μέσα στον άγριο λόγγο και βρήκε «την εικόνα την σεπτήν, την ιστορηθείσαν υπό του Άποστόλου

Σχεδιασμός ΣΤ. ΠΑΤΕΩΤΡΗ

Λουκά, ίερωτάτου, την όδηγήτριαν». Το παιδί άκουσε την ιερή παράδοση που διηγήθηκε ο 'Ηγούμενος, σάν ένα γοητευτικό παραμύθι.

Στο γυρισμό προς τη Ζαχλωρού, συναντούμε άτέλειωτες σειρές πιστών, που ανεβαίνουν από σήμερα — 13 Αύγουστου — για τη μεθαιριανή γιορτή της Παναγίας. Ο Χρήστος, άδιάφορος για το πλήθος, μοναδική του έγνοια έχει το ζώο και την καθοδήγησή του με τα παραγγέλματα που έμαθε πριν. 'Υστερα, πάλι ο δοντωτός, οι σήραγγες, οι γέφυρες, το ποτάμι. «Ένας κόσμος θαυμασιών, μία ήμέρα εύδαιμονίας» είχα γράψει στο σημειωματάριό μου, γι' αυτή την έκδρομή.

Την άλλη μέρα, ένα ξύλινο παγκάκι του Πευκιά βαφτίστηκε από το Χρήστο «άλογο». Το καβαλλέκευε και, με μία βέργα στο χέρι, το πρόσταζε ανά πάροι τα πόδια του», όπως είχε άκούσει τον άγωγάτη νά λέει στον Ψαρή. Όταν βαρέθηκε τη στάσιμη ίππασία, κατέβηκε και πέταξε τη βέργα στο παγκάκι, συνοδεύοντας τη χειρονομία του μ' ένα άυτοσχέδιο δίστιχο:

Ο έλληνικός λυρισμός

ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΣΥΛΛΑΒΟΙ

- 1
Μακάριος όποιος πόνο του κάνει τον ξένο πόνο.
- 2
Της καλωσύνης πληρωμή όποιος καρτερεί, είν' άνάξιος.
- 3
Τις δυνατές ψυχές δέ σπάει — τις άτσαλώνει ο πόνος.
- 4
«Άντρας σωστός είσαι αν μπορής νά ζής γιά την Άλήθεια.
- 5
Τίποτα ο πλούτος δέ φελάει σ' άνάξια, άνόσια χέρια.
- 6
Νά μη φοβάσαι νά μιλάς συχνά με τον έαυτό σου.
- 7
«Άνανθη γής είν' ή ψυχή τ' ανθρώπου δίχως Πίστη.
- 8
Είμαι στον Πλάστη μία βρισιά κάθε άπραγή μας μέρα.
- 9
Λούζε το πνεύμα σου συχνά στη σιγαλιά του δάσους.
- 10
Κελλι χωρίς παράθυρο το πνεύμα δίχως Γνώση.
- 11
'Οχι ά ή άδιάφορη καρδιά, και μπάλασμο ή συμπόνια.
- 12
Βάνε φτερούγες στην ψυχή, στά πάθη χαλινάρι.
- 13
'Οδήγα τη νεροσυρμή, μη φράξη και σέ πνίξη.
- 14
Είν' όλο άγκάθια και γκρεμούς ο δρόμος προς τη Δόξα.

ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑ, ΦΑΡΑΓΓΙΑ, ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

α' Αλογάκι, άλογάκι
πάρε το καμουτσικάκι».

Το «άλογάκι» ήταν δυσκίνητο, αλλά το δίστιχο που του άφιέρωσε το παιδί, δέν ήταν καθόλου κουτσό.

Ξαναπήγαμε στη Ζαχλωρού και στο Μέγα Σπήλαιο, δύο χρόνια άργότερα. Αύτη τη φορά, το παιδί βρέθηκε σέ οικείο περιβάλλον. Την άφωνη, σχεδόν περιδεή κατάπληξη της πρώτης γνωριμίας, τη διαδέχτηκε τώρα ή φλύαρη παρουσίαση τόπων και πραγμάτων σ' αυτούς που δέν ήσαν μαζί στην πρώτη επίσκεψη: στο Μπαμπά και στη Μαμά. Διήμερη διαμονή στο ξενοδοχείο της Ζαχλωρού, που είναι κολητά στο Σταθμό, του επέτρεψε νά ίκανοποιήσει το πάθος του για τα τραϊνά. Περνούσαν 8 - 10 την ήμέρα, πάνω και κάτω. Ο Χρήστος ήταν παρών σέ κάθε άφιξη και περιεργαζόταν τη μηχανή - άτμοκίνητη ή πετρελαιοκίνητη. Όταν γυρίσαμε άπ' αύτη την έκδρομή, όλοι οι χειρισμοί του μηχανοδηγού του ήσαν γνωστοί και μπήκαν στο καθημερινό του παιχνίδι. (Άπό το «ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΜΟΥ ΦΙΛΟΥ»

του ΣΤ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ,
που μόλις έκυκλοφόρησε)

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝ. ΕΡΓΟΝ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

(Συνέχεια από την σελίδα 2)

δηλαδή ή άλλη χειροτεχνία, αλλά και πνευματικότερα έργασία, ως άντιγραφή και καλλιγραφία χειρογράφων, ζωγραφική κλπ. Άλλά και ο Γρηγόριος έπηρεξεν έξοχος εργάτης της φιλανθρωπίας. Ο δέ Χρυσόστομος όχι μόνον ίδρυσε πλήθος φιλανθρωπικών ιδρυμάτων και έκέρυξε συχνά, συχνότατα με την μοναδικήν του δύναμιν την φιλανθρωπίαν, αλλά και τολμηρότερα τότε έδίδαξεν, ότι είναι προτιμότερα ή φιλανθρωπία από τον καλλωπισμόν των ναών. Και υπέδειξεν άκόμη, ότι, άμα κινδυνεύη ή Ποιτεία, πρέπει νά έρχεται βοηθός ή Έκκλησία, έστω και αν πρόκειται νά έκποιήση τα ίερά σκεύη.

Λοιπόν. Οί Τρεις Ιεράρχαι δίδουν την όρθήν κατεύθυνσιν εις την όργάνωσιν της συστηματικής φιλανθρωπίας, της κοινωνικής προνοίας, της κοινωνικής πολιτικής, όπως θά έλέγαμεν σήμερα. Άφετηρία, θεμέλιον, είναι ή ύπερ των «άδυνάτων» κοινωνική παράδοσις και αί νομοθετικά διατάξεις των αρχαίων Έλληνίδων πόλεων. Όλοκλήρωμα, άέτωμα της κολοσσικής αυτής προσπάθειας γίνεται ή διδασκαλία του ένανθρωπήσαντος Κυρίου. Την κατ' άτομον έλεημοσύνην του αρχαίου Ανατολικού κόσμου, ή όποία έξευτελίζει τον λαμβάνοντα και καθιστά υπερόπτην τον δίδοντα, διαδέχεται τώρα ή έλληνοχριστιανικός ώργανωμένη μέριμνα ύπερ των πασχόντων, διασφύζουσα την ανθρωπίνην άξιοπρέπειαν, το ύπατον τούτο αγαθόν του έλληνικού και χριστιανικού κόσμου. Και θά λαμπρήνη το Βυζάντιον ή τοιαύτη μορφή της φιλανθρωπίας και θά συντελέση όσον τίποτε άλλο εις την άυτοκρατορικήν του κραταίωσιν. Διό και ο πατριάρχης της γαλλικής βυζαντινολογίας, ο Κάρολος Ντήλ, θά διακηρύξη ότι υπό έποψιν κοινωνικής πολιτικής το Βυζάντιον δέν έχει εις τίποτε νά ζηλεύση τα σύγχρονα κράτη. Ίδου ή άπωτάτη άκολουθία του έργου των Τριών Ιεραρχών! Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΤΕΧΝΗ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Β' (Μικρογραφία ΙΑ' αλ.)

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟΥ Κ' Η ΣΥΜΠΟΝΙΑ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΗ

Ο ΜΙΚΡΟΣ Έρυθροσταυρίτης Δημήτρης, κάθε βραδάκι, μόλις τέλειωνε το διάβασμα, κατέβαινε στο Γαλακτοπωλείο της γωνιάς του δρόμου που ήταν το σπίτι του κι αγόραζε ένα γιαούρτι για τη γιαγιά του. Αυτό τον διασκέδαζε κάμποσο. Γιατί ο δρόμος που μέναν, ήταν αρκετά κεντρικός. Πολυσύχναστος, με πολλά μαγαζιά καινούρια που είχαν ωραίες προθήκες, τρόφιμα, παιχνίδια, λουλούδια, μικρά ζαχαροπλαστεία. Το βράδυ, άναβαν τα φώτα των διαφημίσεων και των μαγαζιών, και ο δρόμος έπαιρνε παραμυθένια όψη. Τότε κατέβαινε κι ο Δημήτρης και πριν μπη στο Γαλακτοπωλείο, χάριζε κάμποσο εκεί τριγύρω. Ξεκουραζόταν κιόλας έτσι, από την πολύωρη μελέτη και τις ώρες των πρωινών μαθημάτων. Έστερα, έμπαινε στο «Γαλακτοπωλείον ή Κύπρος» κ' έλεγε στον κύρ-Παναγιώτη που πηγαίνονταν ζωηρός και γελαστός με την άσπρη ποδιά του, εξυπηρετώντας τους πελάτες του: «Κύρ-Παναγιώτη, το γιαουρτάκι της γιαγιάς μου». Καμιά φορά όμως ο κύρ-Παναγιώτης, άργουσε να δώσει το «γιαουρτάκι» στο Δημήτρη, γιατί τύχαινε να περιμένουν κάμποσο πελάτες, κάτι να ψωνίσουν. Μερικοί μάλιστα, καθόνταν στα λιγοστά τραπέζια που διέθετε το Γαλακτοπωλείο, και περιμέναν την παραγγελία τους: καμιά τυρόπιττα, γάλα, καφέ, λεμονάδα. Έτσι ο Δημήτρης εύρισκε καιρό να χαζέψει και λίγο μέσα στο μαγαζί. Άλλωστε, αν και δεν είχε ακόμη καταλάβει τη ζωή, του άρεσε να προσέχει τις ανθρώπινες φυσιογνωμίες. Από τα βιβλία που είχε διαβάσει, ήξερε πως πολλές φορές, μπορεί από τη μορφή και μόνο τον άνθρωπο κάτι να καταλάβεις για τον χαρακτήρα του, το πνεύμα του, ίσως και την προηγούμενη ζωή του.

Αυτές τις μέρες λοιπόν ο Δημήτρης είχε προσέξει πως στο ίδιο τραπέζι, εκεί δεξιά, στη γωνιά, έρχονταν και καθόνταν ένας τυφλός. Το πρόσωπό του ήταν πολύ μελαφό, σχεδόν σαν των τσιγγάνων, το μαύρο μουστάκι του τσεγγελωτό,

το δέρμα του γυαλιστερό. Φορούσε σκούρο πουκάμισο, χωρίς γραβάτα, μια παληά καπαρντίνα άπάνου από το σακκάκι του. Τα παπούτσια του, ήταν χοντρές μαύρες άρβύλλες. Και πάντα κρατούσε το λεπτό, λευκό ραβδί των τυφλών, που τους οδηγεί στους δρόμους, και που κάνει και τους άλλους να τους προσέχουν και να τους βοηθούν για να περάσουν από το ένα πεζοδρόμιο στο άλλο. Όσοσο, αυτός ο παράξενος τυφλός ήταν σά μια παραφωνία μέσα στη σχετικά πολιτισμένη ατμόσφαιρα του Γαλακτοπωλείου. Άπλωνε τα πόδια του προς τα έξω, στήριζε το μπαστούνι του ανάμεσα, παράγγελνε κάτι, και έπεφτε σε μια βαριά άκνησία. Τα άδεια του μάτια δεν μπορούσαν να εκφράσουν τον πόνο του. Και το μελαφό του πρόσωπο, είχε αρχίσει να μοιάζει μπρούτζινη προτομή. Ήταν ένα μυστήριο και μια λύπη να τον βλέπεις. Κι ο Δημήτρης, ολόένα και πιο πολύ τον περιεργαζόταν, κάθε φορά που πήγαινε για το γιαουρτάκι. Μια φορά μάλιστα που είχε άργήσει κάπως περισσότερο να γυρίσει σπίτι του, ή μητέρα του τον ρώτησε ανήσυχη: «Μά που ήσουν παιδί μου; Γιατί άργησες; Μας ανησύχησες». «Ε-βλεπα τον τυφλό», απάντησε ο Δημήτρης. «Τι παράξενο παιδί», είπε μέσα της η μητέρα του. Μόνο αυτό.

Μά ο Δημήτρης, είχε βαλθή για τα καλά να μάθει το μυστικό του τυφλού. Ποιος είναι; Από πού είναι; Μοιάζει εδω μέσα με ξενερισμένο ψάρι. Τι του συμβαίνει; Τι περιμένει τόσες ώρες καθισμένος σ' αυτή τη γωνιά, κοιτάζοντας τα σκοτάδια του; Και χωρίς να το πολυκαταλαβαίνει κι ο ίδιος, κάτι τον έσπρωχνε να σταθί δίπλα σ' αυτόν τον δυστυχισμένο που ή μοίρα του είχε στερήσει το πιο πολύτιμο αγαθό: την όραση. Τα μάτια που βλέπουν τον ωραίο κόσμο του Θεού. Και μια μέρα δε βάσταξε. Περιμένε απέξω από το Γαλακτοπωλείο ως την ώρα που ο τυφλός θα έβγαινε, αναζητώντας ψηλαφιστά με το ραβδί του πέραςμα για το άπέναντι πεζοδρόμιο. Και μόλις τον είδε να βγαίνει από την πόρτα, έτρεξε κοντά

του, πριν προλάβει κανένας άλλος: «Έλατε να σ' περάσω εγώ». Ο τυφλός, του έδωσε το χέρι και περάσανε άπέναντι. Έστερα, με την παλάμη του, έψαξε λίγο στα τυφλά, βρήκε το κεφάλι του Δημήτρη και το χείδεψε. «Σ' εύχαριστώ παιδί μου, μπράβο. Να σ' χαίρουνται οι οι γονείς σου». «Και πού ξέρετε πως είμαι παιδί», ρώτησε έκπληκτος ο Δημήτρης. «Ε, είτε μακρόθυμα ο τυφλός, ο Θεός μου άκούει το μυαλό μια που δεν έχω μάτια. Καταλαβαίνω, σ'ά να βλέπω...» «Και πως το πάθατε αυτό;», ρώτησε με πολλή συμπόνεση μά και με δισταγμό, ο Δημήτρης. «Εχ, πού να σ'ά λέω! Εγώ είμαι, παιδί μου, από ένα χωριό της Μακεδονίας. Φτωχός άνθρωπος, έβγαζα το ψωμί μου, δουλεύοντας στα χωράφια. Μια μέρα, εκεί που πάγαινα να σκάψω, πάτησα μια νάρκη. Την είχαμε αφήσει εκεί οι Γερμανοί. Ούτε εγώ κατάλαβα τί έγινε που βρέθηκα πεταμένος. Σ'άν άνοιξα τα μάτια μου, κατάλαβα πως δεν έβλεπα. Ήμουνα στο Νοσοκομείο. Καλά που δε σκοτώθηκα. Μισερώθηκα όμως. Αυτά κάνουν οι πόλεμοι. Σ'άν έγιναν καλά, μου είπαν ναρθω εδω στην Άθήνα, να μου βγάλουν μια σύνταξη. Ήρθα. Έχω έναν συγγενή που μένει εδω κοντά, καλόν άνθρωπο. Δόξα Σοι ο Θεός, με φιλοξενεί τώρα τόσον καιρό, γιατί ή σύνταξη άργει να βγί. Θέλει πολλά χαρτιά, μαρτύρους. Κ' εγώ τί να κάνω; Δουλεία δεν έχω. Μου στέλνουν λίγα χρήματα από πάνω — θα τους τα γυρίσω μόλις πάρω τη σύνταξη. Έρχομαι το λοιπόν και κάθουμαι στο γαλατάδικο κάνα-δυό ώρες το πρωί, κάνα-δυό ώρες το δειλινό, για να ζήσω λιγάκι μέσα στον κόσμο, κι άς μ'ήν τον βλέπω. Μά τον άκούω, τον μυρίζομαι. Άς είναι καλά οι άνθρωποι. Πολλοί κοιτάζουν πως να με βοηθήσουν σε κάτι, να όπως εσύ λόγω χάρη που με πέρασες άπέναντι. Μά θέλω να τελειώση αυτή ή δουλειά, να βγί ή σύνταξη, να μ'ήν είμαι βάρος του συγγενή μου. Θέλω να γυρίσω στο χωριό μου. Κ' εδω είναι καλά, μά

(Συνέχεια στη σελίδα 25)

Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ τα γυρίσματα που άνεβοκατεβαίνουν», ισχύουν για όλα τα φαινόμενα και τις άξίες της ζωής. Έργα της φαντασίας και της τέχνης, ρυθμοί, στίλ διάφορα που μ'άς άρεσαν τόσο χθές, σήμερα μ'άς άρέσουν λιγώτερο ή καθόλου. Ίσως άφριο πάλι να μ'άς άρέσουν. όμως, δεν ξεφεύγουν από το νόμο της αστάθειας και της μεταβολής των κριτηρίων και της μοίρας, που υποδηλώνει ο παραπάνω ωραίος στίχος του Κορνάρου. Μά υπάρχει και κάτι που αντιστέκεται σ' αυτόν τον νόμο — τουλάχιστον για την δική μας αίσθηση των πραγμάτων. Είναι ο Άρχαίος Έλληνικός Λόγος. Τί συμβαίνει τάχα; Ο Άρχαίος Έλληνικός Λόγος είναι ο άνώτερος, ο πιο στερεός, ο πιο «άχάλαστος» απ' όλους τους άλλους που δούλεψαν οι άλλοι λαοί, μεταγενέστερα. Έγινε κάποιο πνευματικό θαύμα μόνο και μόνο για να έξαιρεθί από τον κανόνα των μεταλλαγών και της φθοράς ο Λόγος αυτός; Πρόκειται για μια αντικειμενική αλήθεια, ή μήπως ή ιδέα μας για τον Άρχαίο Λόγο είναι άποκύημα αυθυποβολής που την άποκτήσαμε στο σχολείο, κ' έστερα μ'άς την ενίσχυσαν οι αναριθμητοί ξένοι μελετητάι και θαυμασταί του κλασσικού πνεύματος; Δε θα ήθελα να πιστέψω το δεύτερο, και σ'άν άνθρωπος και σ'άν Έλληνας. Πιστεύω πως πρόκειται για μια αντικειμενική αλήθεια. Και μου την έπαληθεύει αυτή την αλήθεια το γεγονός ότι δεν είναι μόνο ο Άρχαίος Λόγος που μου δημιουργεί αυτό το αίσθημα του «άσύνκριτου», μά και οι καλές τέχνες των αρχαίων: ή γλυπτική, ή αρχιτεκτονική, ήτι περισώθηκε σε καλλιτέχνημα και σε μνημείο: ναός, άγαλμα, ειδώλιο, οικοδόμημα, άνάγλυφο, κόσμημα. Νομίζω πως ή έναντίση της τέχνης, έχει σαν άπυστο άποτέλεσμα να δημιουργή μέσα μας ένα φως άπόλυτης διαύγειας του πνεύματος όπου όλα τα πράγματα, αντικείμενα, πρόσωπα, ιδέες, καθρεφτίζονται σ'ά με καινούριο νόημα και ένα αίσθημα γαλήνης θριαμβευτικής, ένα αίσθημα νίκης, που δε νομίζω πως ή λ ό τ ρ ο σ η, για την όποια τόσο μιλάμε, μπορεί να πάη πέρα απ' αυτό.

Έτσι νιώθω κάθε φορά που βλέπω τον Παρθενώνα, τα Άνάγλυφα των Τάφων στο Έθνικό μας Μουσείο, τον Ήνίοχο. Και πιο έντονα ένιωσα αυτό το λυτρωτικό αίσθημα στα δυό ξένα μεγάλα Μουσεία που εγκλείουν διάσημες δικές μας άρχαιότητες: στο Λούβρο με τη Νίκη της Σαμοθράκης, την Άφροδίτη, τις άθουσες με τα ελληνικά γλυπτά (πρωτότυπα και αντίγραφα). Και στο Βρετανικό Μουσείο, την έπίσημη αυτή κλεπταποδοχή ενός ολοκληρου αιώματος του Παρθενώνα και μιας από τις Καρνάτιδες. Στα Μουσεία αυτά, ή έντύπωση από την Άρχαία Τέχνη, είναι πιο συντριπτική, πιο συναρπαστική, γιατί μπορεί κανείς να κάνει άμεσα τη σύγκριση με τα καλλιτεχνήματα άλλων λαών και εποχών: των Άσσυρίων, της Αναγέννησης, του Ροκοκό, της Φλαμανδικής Έποχής, του Μπαρόκ, του Ιμπρεσιονισμού. Του Κυβισμού και της Άφηρημένης Τέχνης. Παντού ξεχωρίζει κανείς άριστοτεχνήματα και δε μπορεί Παρά να τα θαυμάζει. Έπειτα, πρέπει να ξέρουμε, έχουμε πια μάθει πως τίποτε δε μένει στάσιμο, και πως ή Τέχνη για να ζή και να παράγει ζωντανά έργα, πρέπει να εξέλισσεται σύμφωνα με τις έποχές, πρέπει να δημιουργή νέες έποχές. Άλλά, όσο μεγάλη κι άν είναι ή Τέχνη των νεωτέρων εποχών, άφήνει μέσα μας πότε ένα κενό, πότε κάποιο κατακάθι καταθλίψεως ή βάρους που ίσως να προέρχεται από το γεγονός ότι όλα αυτά τα έργα, ακόμα και τα πιο μεγάλα, δεν μπορούν να άποφύγουν κάποια, άθώρητη στο μάτι μας, όμως άπαρκή δυσαρμονία. Ένώ ή Άρχαία Τέχνη, είναι ή άπόλυτη ένσάρκωση της Άρμονίας. Και, αντίστοιχα, ο Άρχαίος Λόγος, την Άρμονία κι αυτός εκφράζει σε όλα τα είδη: την έπική, τη δραματική και τη λυρική ποίηση, τη φιλοσοφία, την ιστορία, τη ρητορική.

Άλλά, αυτή ή Άρμονία, δεν είναι μια άπλη λέξη, ένα σχήμα. Είναι μυστική σύνθεση τόσων στοιχείων: στον Άρχαίο Λόγο, το πνεύμα, πρωτοσκέπτεται και όνομάζει για πρώτη φορά τα πράγματα και τις ιδέες των πραγμάτων, χωρίς ποτέ να προκαλή την αντίδραση με

την έπερβολή. Χρησιμοποιεί κάθε λέξη με όλη της την ουσία και την άκρίβεια. Έτσι, ή γλώσσα, πλάθεται οργανικά, από τα μέσα, χωρίς να άμελή το ωραίο έξωτερικό, το καλλώπισμα. Υπάρχει στην άρχαία γλώσσα, άπόλυτη ίσορροπία μεταξύ ουσίας και έξωτερικής ωραιότητας. Έτσι, για πρώτη — και μοναδική ίσως φορά στην ιστορία των γραμμάτων — γίνεται ή γλώσσα και μέσο για έκφραση και αυτοσκοπός, χωρίς να μπορούμε να ξεχωρίσουμε που τελειώνουν τα όρια του αυτοσκοπού και που αρχίζουν τα όρια του μέσου. Αυτή ή άνυπαξία τομής, διαχωρισμού, δημιουργεί την άπόλυτη πλαστικότητα του Άρχαίου Λόγου που την όμορφιά του την παρομοίαν με στυλινό μάμαρο. Μά ο Άρχαίος Λόγος, μ'άς άποκαλύπτει το πνεύμα ως τις βαθύτερες του πηγές: έρευνητικό, συστηματικό, φιλοσοφικό, ποιητικό και έπιστημονικό. Ταντοχρόνως, μέσα στον Άρχαίο Λόγο, λειτουργεί ολόκληρος ο άνθρωπος. Η βαθεία, πρωτότυπη σκέψη, ίσοζυγιάζεται άπόλυτα με το αίσθημα, που κι αυτό είναι βαθύ, άλλά ήρεμο και σοφό, σ'ά να παραδέχεται ο σκεπτόμενος άνθρωπος (και ο ποιητής και ο φιλόσοφος) τη μοίρα των έργων. Έπάνω σ' αυτή την παραδοχή, που είναι άλλωστε ή πιο στερεή βάση για να οικοδομήση ο άνθρωπος την έπαρξή του, θεμελιώσαν οι Άρχαίοι τις αιώνιες άξίες και τις μετουσίωσαν και σε μεγάλες ιστορικές πράξεις (άτομικές και όμαδικές) και σε μεγάλα έργα του πνεύματος που ζούν άφθαρτα μέσα στον πιο άφθαρτο Λόγο.

Έτσι, για μ'άς, προκύπτει, σ'άν άπόλυτη άνάγκη (άνθρώπινη και έθνική) ή όσο το δυνατό πλατύτερη εκμάθηση της Άρχαίας Λογοτεχνίας. Εύχής έργο θα ήταν να μαθαίναμε όλοι τέλεια άρχαία ελληνικά, για να είχαμε πληρη την άπόλαυση του Άρχαίου Λόγου. Μά αυτό είναι άκατόρθωτο. Γεύση μόνο, άρχη γνώριμιάς της άρχαίας άποκτοδύμης στο Σχολείο. Δε μένουν παρά οι καλές, πιστές και άπόλυτα λογοτεχνικές μεταφράσεις των άρχαίων συγγραφέων, που θα δημιουργούν σε τόμους, με την

(Συνέχεια στη σελίδα 29)

ΔΙΨΑ

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ τοῦ 1911 ὁ πόλεμος ἀνάμεσα στὴν Ὀθωμανική, καθὼς τὴν ὀνόμαζαν τότε, Αὐτοκρατορία καὶ στὴν Ἰταλία συνεχιζόταν. Ὁ Διονύσης, ποὺ εἶχε ἰδιαίτερη κλίση στὴ Γεωγραφία καὶ τὴν Ἱστορία, προσκαλοῦσε συχνὰ τὸ φίλο καὶ συμμαθητὴ του Χαρίλαο, καὶ οἱ δύο τους, ἐμπρὸς στὸν χάρτη τῆς Μεσογείου πᾶσχιζαν νὰ ἐντοπίζουν τὰ πολεμικὰ περιστατικὰ ποὺ ἀναφέρονταν οἱ ἐφημερίδες :

— Νά, ἐδῶ εἶναι ἡ Βεργάζη. Οἱ ἀρχαῖοι τὴ λέγανε Βερενίκη καὶ ἦταν ἡ πρωτεύουσα τῆς Κυρηναϊκῆς Πενταπόλεως, ἐξηγοῦσε ὁ Διονύσης. — Εἶναι λιμάνι καὶ οἱ Ἰταλοὶ τὴν πῆραν εὐκόλα μὲ τὰ πλοῖα τους.

— Ὅμοια καὶ τὴν Τρίπολη. Στὴν ἐνδοχώρα ὡς τόσο τῆς Τριπολίτιδας καὶ τῆς Κυρηναϊκῆς ἡ φανατικὴ φυλὴ τῶν Σενούσι ἐξακολουθοῦσε νὰ ἀντιστέκεται μὲ πείσμα στὸν ἐπιδρομέα, μ' ὅλους τοὺς βομβαρδισμοὺς ἀπὸ τὴ μεριὰ τῆς θάλασσας, ὅπου κυριαρχοῦσε ὁ ἰταλικὸς στόλος. «Ὅσο καὶ ἂν οἱ Ἰταλοὶ εἶχαν καταλάβει τὰ Δωδεκάνησα, οἱ δύο φίλοι ἐπιθυμοῦσαν ὡς τόσο νὰ νικηθῇ τελικὰ ἡ Τουρκία, ὁ «προαιώνιος ἐχθρὸς». Στὰ σχολεῖα τῆς τουρκοκρατουμένης Ρωμιόσυνης, εἶχαν μάθει τὰ Ρωμιόπουλα νὰ τραγουδοῦν στὸ μάθημα τῆς ὠδικῆς καὶ στίς σχολικὲς ἐκδρομὲς τὸ «Ἐσεῖς τὸν Τούρκον σφάζατε, τὸν τύραννον σπαράζατε...» καὶ κάθε τι τούρκικο τοὺς ἦταν μισητό. Ὅμοια καὶ οἱ στρατιῶτες, ποὺ διασχίζαν τὰ τελευταῖα τὸ ἐπίνειο τῶν Βουρλῶν, σιμὰ στίς ἀρχαῖες Κλαζομενές. Βάδιζαν μὲ πανικόβλητο ρυθμὸ κατὰ τὰ δυτικὰ, γιὰ νὰ ἐπανδρώσουν τὴν Ἐρυθραία Χερσόνησο μὲ τὸ ψηλὸ βουνὸ Κίμας, τὸν προμαχῶνα τῆς ὀλβίας τότε ἰωνικῆς μεγαλόπολης, τῆς Σμύρνης, ἀπὸ φόβο μήπως γίνῃ ἰταλικὴ ἀπόβαση. Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ Βουρλιῶτες καὶ Σμυρναῖοι ξεκαλοκαίριαζαν στὴ Σιάλα καὶ χαίρονταν τὸ κολύμπι, τὸ πανί, τὸ ψάρεμα καὶ τίς χαρούμενες βεγγέρες στὴν ἀκροθαλασσιὰ. Ἐποχὴ εὐτυχισμοῦ, ἀκόμα, καὶ εἰρήνης. Μὰ εἶναι σωστὸ νὰ τοὺς ἐγθρευόμαστε ; ἔλεγε ὁ Διονύσης τοῦ φίλου του. Γιατὶ μπορεῖ νὰ εἶναι ἀνάμεσα σὲ τοὺς καὶ δικοὶ μας στρατιῶτες, Χριστιανοί, ἀφοῦ τὰς οἱ Νεότουρ-

κοὶ μᾶς στρατολογοῦν κ' ἐμᾶς. Προχτές ἀκόμα, ποὺ ταξίδευα, ἦταν στὸ βαπόρι Βουρλιῶτες ντυμένοι Τούρκοι στρατιῶτες...

— Ἀκριβῶς, τὸν ἀντίκοψε ὁ Χαρίλαος. Θὰ ἐρχόντανε μὲ ἄδεια ἀπὸ τὸ Κουρδιστάν. Ἐκεῖ στέλνουν οἱ Τούρκοι τοὺς δικούς μας, γιὰ νὰ χτυπήσουν τοὺς Κούρδους ἐπαναστάτες. Δὲν τολμοῦνε ὅμως νὰ τοὺς παρατάξουν ἐναντὶν Χριστιανῶν.

Ὁ Διονύσης ὡς τόσο, ψυχοποινιάρης καθὼς ἦταν, τοὺς λυπόταν τοὺς στρατιῶτες ποὺ διάβαιναν καταπονέμενοι ἀπὸ τὴν κάψα καὶ μὲ ἀξούρια, ρουφηγμένα μάγουλα, ἃς πᾶει νὰ ἦταν καὶ Τούρκοι.

Ἐνα βράδυ τοῦ Ἰουλίου ὁ Διονύσης καθόταν, μ' ἓνα βιβλίο στὸ χέρι, στὸν καναπέ τοῦ σαλονιοῦ ἀπὸ ὅπου ἐσωτερικὸ κούφωμα ἀνοιχτὸ πρὸς τὴν αὐλὴ, τὸν πρόδρομο τοῦ σπιτιοῦ, ἄφηνε ἐλευθερὴ τὴ θεὰ πρὸς τὴν ἐξώπορτα. Ἐπάνω στὸ περβάζι τοῦ παραθύρου αὐτοῦ στεκόταν τὸ σταμνὶ γεμάτο νερὸ καὶ σκεπασμένο μὲ κουκουνάρα, γιὰ νὰ κρυώνῃ γιὰ τὸ δεῖπνο. Οἱ ἄλλοι, μεγάλοι καὶ παιδιὰ, δὲν εἶχαν γυρίσει ἀπὸ τὴ βαρκάδα, ἦταν ἴσα ἴσα γέμιση τοῦ φεγγαριοῦ καὶ ἡ ρωμαντικὴ θεὰ Ἄννα τοὺς γοήτευε μὲ τὸ τραγούδι τῆς καταμεσῆς τῆς φωτισμένης θάλασσας. Ἀξάρνα ἐπῆρε τὸ αὐτὶ τοῦ Διονύση ἓνα ρυθμικὸ θόρυβο, γοργὸ καὶ συρτό, ποὺ ὅσο πῆγαινε πῆκωνε καὶ ζύγωνε σιμότερα. Ἡ φωνὴ τοῦ φίλου του, τοῦ Χαρίλαου, τὸν ἐβγαλε ἀπὸ τὴ βύθισή του. Μπήκε στὴν αὐλὴ τρεχάτος καὶ πρόβαλε στὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο :

— Διονύση, ἔρχεται στρατός : Σήκω νὰ ἰδῆς. Γρήγορα ! Ὁ Διονύσης πετάχτηκε ἀπάνω ἴσα ἴσα τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ τούρκικος λόχος πρόβαινε ἀπὸ τὴ γωνία τοῦ σπιτιοῦ στρέφοντας κατὰ τὰ δυτικὰ, πρὸς τὰ Καλάμια, γιὰ νὰ διασχίσῃ τὸ νότιο τμήμα τῆς μικρῆς χερσονήσου τῆς Ἀποκρήνου καὶ νὰ φτάσῃ στὴν Ἐρυθραία. Βαριοφορτωμένοι, μὲ πλήρη ἐξάρτιση ἐκστρατείας οἱ στρατιῶτες, φαίνονταν κατακουρασμένοι, ἀποκαμαμένοι καὶ ὁ ἰδρώτας ἐσταξε ποτάμι ἀπὸ τὰ μέτωπά τους. Ποιὸς ξέρεי πόσες ὥρες, προερχόμενοι ἀπὸ τὴ Σμύρνη καὶ πρὸς μέσα ἴσως ἀπὸ τὴν Ἄνατολή, εἶχαν πεζοπορήσει μέσα στὸ κάμα τοῦ καταμεσήμερου. Καὶ δὲν βάδιζαν πιά, παρὰ σέρνονταν, σίγουρα γιὰ νὰ ὑπακούουν στὸ πρῶταγμα τοῦ ἐφιππου ἀρχηγοῦ τους

ποὺ θὰ ἦταν : «Βῆμα ταχύ !». Τὰ δύο ἀγόρια τοὺς κοίταζαν, τοὺς παρατηροῦσαν μὲ ἀχόρταγα μάτια ὅσο καὶ ἂν, ἀπὸ παράδοση, ὁ Τούρκος, περισσότερο ἀκόμα ὁ στρατιώτης, τοὺς ἦταν, στὴν Ἰωνία τουλάχιστον, κάτι ξένο, κάτι ποὺ αὐτόματα ἐσήκωνε φράγμα ἀνάμεσα σ' αὐτὸν καὶ στοὺς Ρωμιούς. Ὅμως ὁ γυμνὸς μόχθος τοῦ ἀνώνυμου πλάσματος, κάτι ποὺ δὲν ὑπακούει στὸ ἐπίστρομα τεχνητῶν, ἀπὸ τὴν Ἱστορία δημιουργημένων παθῶν, διαπερνοῦσε τὸ στήθος τοῦ Διονύση καὶ πῆγαινε ὀλόγιστα στὰ φυλλοκάρδια του.

— Κοίταξε τί κουρασμένοι ποὺ εἶναι. Σίγουρα θὰ νιώθουν τὸν ἑαυτὸ τους δυστυχισμένο. Μὲ τέτοια λαύρα νὰ σηκώνουν τόσο βάρος, εἶπε συλλογισμένος.

— Μπᾶ, αὐτοὶ εἶναι συνηθισμένοι, παρατήρησε ὁ Χαρίλαος. Ἐπειτα εἶναι Τούρκοι. Τί ; Τοὺς λυπᾶσαι μήπως ;

— Εἶναι ἄνθρωποι. Ὅπως ἐσὺ κ' ἐγώ. Καὶ θὰ διψοῦνε. Μὰ τί νὰ τοὺς κάνω ποὺ σχεδὸν τρέχουν, ἀποκρίθηκε στενοχωρημένος ὁ Διονύσης.

— Στὸ κάτω κάτω πολλοὶ ἀπὸ δαύτους μπορεῖ καὶ νὰ εἶναι ἀπόγονοι ἐξισλαμισμένων Χριστιανῶν, πρόσθεσε διαλλαχτικῶς.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἓνας στρατιώτης βγήκε βιαστικά ἀπὸ τὴ γραμμὴ, ἀνέβηκε στὸ στενὸ πεζοδρόμιο, διασκέλισε τὸ κατώφλι τῆς ἐξώθυρας καὶ ζύγωνε τὸ ἀνοιχτὸ ἐσωτερικὸ κούφωμα τῆς αὐλῆς. Ἀποθέτοντας ἓνα μεταλλικὸ στὸ περβάζι τοῦ παραθύρου ἄπλωσε τὸ χέρι ν' ἀδράξῃ τὸ σταμνί. «Ὅλα τοῦτα ἔγιναν μέσα σὲ δευτερόλεπτα. Ὁ Χαρίλαος ἔκανε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Ἀλλὰ ὁ Διονύσης, ἀποφασιστικά, σπρώχνει τὸ φίλο του, πιάνει τὸ σταμνί καὶ τὸ τείνει τοῦ Τούρκου :

— Πιέ ! Ὁ στρατιώτης τὸ σήκωσε καὶ κολλώντας ἀπάνω τὰ χεῖλιά του βάλθηκε νὰ κατεβάζῃ λαίμαργα τὸ νερό, μὲ μεγάλες ρουφηξιὲς ποὺ κάθε τόσο φούσκωναν καὶ ἐξόρχωναν τὴ σγάρα του. Τὸ μάτι τοῦ Διονύση, καὶ αὐτὸ λαίμαργο, δὲν ξεκολλοῦσε ἀπὸ τὸ ἡλιοφθιμένο, ξαναμμένο πρόσωπο ποὺ γυάλιζε ἀπὸ τὸν ἰδρώτα.

Ὡς ποὺ ὁ ξαφνικὸς ἐπισκέπτης, ξεδιψασμένος πιά, ἀπόθεσε τὸ σταμνί, σφούγγισε τὸ στόμα μὲ τὸ ἀντίστροφο τοῦ χεριοῦ του, ἐπῆρε τὸ μεταλλικὸ, ποὺ τὸ ἀγόρι τοῦ ξανάδωσε πίσω, κ' ἔτρεξε νὰ προφτάσῃ τὸ λόχο του καὶ νὰ ἐνταχθῇ στὴν τετράδα του.

Ο ΕΝΑΛΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΕΛΦΙΝΕΣ

Τοῦ ROGER LANCELYN GREEN

ΣΤΟΝ ΠΑΛΙΟΝ καιρὸ, ποὺ οἱ ἐπιδρομὲς τῶν ξένων γιὰ τὴν κατάκτηση πόλεων στὴν Ἑλλάδα ἦταν συχνές, πολλοὶ Ἕλληνες, ποὺ οἱ ἐπιδρομεῖς τοὺς στέρησαν τὰ σπιτία τους, ἀποφάσισαν νὰ διαπλεύσουν τὸ Αἰγαῖο Πέλαγος, μὲ σκοπὸ νὰ θεμελιώσουν νέα βασίλεια καὶ ἀποικίες σὲ διάφορα νησιά καὶ στὴν Μικρὰν Ἀσίαν.

Μὲ τέτοια σκέψη, μιὰ ομάδα ἀπὸ πρόσφυγες μὲ ἀρχηγὸ τὸν Πενθίλο, γιὸ τοῦ Ὁρέστη καὶ ἐγγονοῦ τοῦ Ἀγαμέμνονα, τοῦ φημισμένου βασιλιᾶ τῶν Μυκηνῶν, ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα μιὰ μέρα ποὺ οἱ ἄνεμοι ἄγρια βογοῦσαν κ' ἡ θάλασσα λυσομανοῦσε. Ἐτσι ἀφέθηκαν στὴ διάθεση τῶν κυμάτων, ποὺ τοὺς ἔφεραν στὴ Νάξο. Οἱ Ἕλληνες ὅμως ποὺ εἶχαν ἐγκατασταθῇ στὴ Νάξο, ἐμπόδισαν τοὺς πρόσφυγες νὰ θεμελιώσουν ἐκεῖ ἓνα καινούργιο βασίλειο. Στὴ δύσκολη αὐτὴ θέση ποὺ βρέθηκε ὁ Πενθίλος, ἀποφάσισε νὰ στείλῃ ἓναν ἀπὸ τοὺς ἄνδρες του νὰ κἀν ἀναθήματα στὴ θεὰ Ἀμφιτρίτη καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν χρησὶ τῆς γιὰ τὸ μέλλον τους. Ἡ Ἀμφιτρίτη, θεὰ τῆς θάλασσας, ἦταν γυναῖκα τοῦ Ποσειδῶνα καὶ εἶχε τὸ νὰ τῆς στὴ Νάξο. Ὁ Πενθίλος διάλεξε ἀνάμεσα στοὺς ἄνδρες του τὸν Ἐναλο, γιὰτὶ πίστευαν ὅλοι τοὺς ὅτι ὁ Ἐναλος εἶχε κερδίσει τὴν εὖνοια τῶν θαλασσιῶν θεῶν, ἐπειδὴ κάποτε εἶχε σώσει τὴ ζωὴ δύο Δελφίνων, ποὺ ἀπὸ τότε εἶχαν γίνῃ φίλοι του.

Ὅταν ὁ Ἐναλος ἔκανε τὴ θυσία του στὴ θεὰ, ἡ ἱέρεια, ἔπεσε σὲ γλυκὸ ὕπνο καὶ ἀπὸ τὰ χεῖλιά της ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τῆς Ἀμφιτρίτης : «Νὰ πλεύσης βόρεια ὡσὸτου φτάσῃς σ' ἓνα μεγάλο νησί ποὺ τὸ λένε Λέσβο. Μόλις φτάσῃς ἐκεῖ θὰ βρῇς ἓναν γκρεμὸ, ποὺ φτάνει ὡς τὴ θάλασσα. Ἐκεῖ στὴν κρημνώρεα θὰ θυσιάσῃς μιὰν ἀπὸ τίς ὁμορφες παρθένες τῆς σύντροφιάς σου, ρίχνοντάς την ἀπὸ ψηλὰ στὰ κύματα. Ἐπειτα ἔμπα στὸ πλοῖο, ἀνοίξε πανιὰ γιὰ τὸ μεγάλο κόλπο καὶ ἀγκυροβόλησε ὅπου θέλεις ἐσύ. Μιὰ μέρα τὰ παιδιὰ σου θὰ κυβερνήσουν τὴ Λέσβο καὶ θὰ τὴν κάνουν ἓνα ἀπὸ τὰ πρὶο φημισμένα νησιά τῆς Ἑλλάδας».

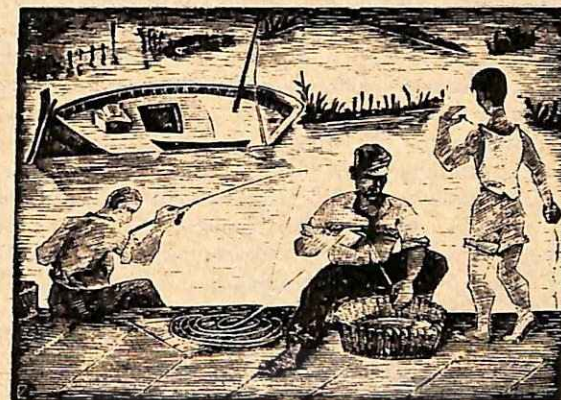
Ὁ Ἐναλος γύρισε στὸν Πενθίλο μὲ αὐτὸ τὸ μήνυμα καὶ οἱ συντρόφοι του καὶ αὐτὸς ξεκίνησαν εὐγνωμονώντας τὴ θεὰ. Μόλις ἄφησαν τὴ Νάξο, ἡ θάλασσα γαλήνεψε, ὁ ἥλιος ἔστειλε στὴ γῆ τὸ χρυσὸ τοῦ χαμόγελο καὶ ὁ Νοτιάς τοὺς ἐσπρωχνε στὸ δρόμο τους.

Σὲ λίγο ἀντίκρυσαν τὸ ὁμορφο νησί τῆς Λέσβου, μὲ τὰ ψηλὰ του βουνὰ δασωμένα μὲ ἐλιές, βελανιδιές καὶ πεῦκα καὶ τοὺς μεγάλους κλειστοὺς κόλπους του. Ἐκεῖ σίγουρα ἦταν τὸ ἀκρωτήρι μὲ τὸ γκρεμὸ ποὺ κατέβαινε στὴ βαθεῖα θάλασσα, ὅπως εἶχε πεῖ ἡ θεὰ Ἀμφιτρίτη. Ἐτσι, ξεμπαρκάρισαν λίγο μακρότερα, σ' ἓνα ἀπάνεμο λιμάνι καὶ ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν ὡς τὴν ἀκρόρεια. Φτάνοντας ψηλὰ ρίξαν κλῆρο ἀνάμεσα στίς παρθένες τῆς σύντροφιάς καὶ ὁ κλῆρος ἔπεσε στὴν ὠραία Μυτιλήνη, τὴν ἀδελφὴ τοῦ Πενθίλου, ποὺ ἦταν ἀρχηγὸς τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς.

Μάτωσε ἡ καρδιὰ τοῦ Ἐνάλου σ' ἀκουσμα αὐτό, γιὰτὶ ἀγαποῦσε τὴ Μυτιλήνη, ἂν καὶ δὲν τῆς εἶχε

πεῖ λέξη γιὰ τὸ αἶσθημά του. Μὰ δὲν μπορούσε νὰ φέρῃ ἀντίρρηση, γιὰτὶ σύμφωνα μὲ τὸ χρησμὸ τῆς θεᾶς τὸ μέλλον τῆς ἀποικίας ἐξαρτόταν ἀπὸ αὐτὴ τὴ θυσία. Ἀλλωστε κ' ἡ Μυτιλήνη ἦταν ἑτοιμὴ νὰ θυσιαστῇ γιὰ χάρι τοῦ λαοῦ, ξέροντας ὅτι θὰ τὴν θυμόντουσαν γιὰ πάντα καὶ θὰ τὴν τιμοῦσαν. Τῆς φόρεσαν λοιπὸν ἓνα χρυσοῦφαντο φόρεμα, τῆς στόλισαν τὰ μαλλιά μὲ λουλούδια καὶ τὴν ἔφεραν ὡς τὴν ἀκρὴ τοῦ βράχου. Ὁ Πενθίλος, ποὺ ἦταν βασιλιάς καὶ ἱερέας, προσευχήθηκε στὴν Ἀμφιτρίτη καὶ δύο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του ἐτοιμάστηκαν νὰ τὴν ρίξουν ἀπὸ τὸ βράχο. Μὰ πρὶν τὴν ἐγγίσουν, ὁ Ἐναλος μ' ἓνα πήδημα τὴν ἄρπαξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ ρίχτηκε μαζί της ἀπὸ τὸν ἀπόκρημνο βράχο στὴ βαθεῖα θάλασσα.

Ὑστερα ἀπ' αὐτὴ τὴ διπλὴ θυσία, ὁ Πενθίλος κ' οἱ συντρόφοι του γύρισαν στὰ πλοῖα τους ἀμίλητοι

ΕΜ. ΖΕΠΟΥ : «Ψαράδες»

καὶ πλέοντας παράκτια φτάσανε στὸ τυχερὸ λιμάνι, ποὺ ἡ Ἀμφιτρίτη τοὺς εἶχε ὑποδείξει.

Ὡστόσο, ὅταν ὁ Ἐναλος καὶ ἡ ὠραία Μυτιλήνη βυθίστηκαν στὸ νερό, δύο δελφίνια τοὺς πλεύρισαν καὶ ὑψώνοντάς τους στὴ ράχη τους, τοὺς ἔφεραν στὴν ἐπιφάνεια. Ἦταν οἱ Δελφίνες, ποὺ ὁ Ἐναλος εἶχε σώσει ἀπὸ τὰ δίχτυα τῶν ψαράδων στὰ παράλια τῆς Ἑλλάδας καὶ ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν στὸ ταξίδι του.

Πρὶν γρήγορα καὶ ἀπὸ τὸ ταχύτερο πλοῖο, τὰ δελφίνια τοὺς ἔφεραν στὴν παραλία ὅπου ἡ σημερινὴ πολιτεία Μυτιλήνης, ποὺ πῆρε τὸ ὄνομα τῆς ὁμορφῆς παρθένας. Ἐκεῖ περίμενε τὸ ἀγαπημένο ζευγάρι νὰ χαιρετίσῃ τὸν Πενθίλο, ποὺ σὲ λίγο ἔφτασε μὲ τοὺς ὑπόλοιπους Ἕλληνες.

Ὁ Ἐναλος καὶ ἡ Μυτιλήνη παντρεύτηκαν κ' εἶδαν τὴν ἀποικία νὰ προοδεύῃ, νὰ κυβερνᾷ ὅλο τὸ νησί καὶ νὰ γίνῃ ὀνομαστὴ γιὰ τὰ πλοῦτη της καὶ τοὺς μεγάλους ποιητὲς τῆς. Ὅμως ὁ λαὸς τῆς Λέσβου ποτὲ δὲν ἔξεχασε τὸν Ἐναλο καὶ τοὺς Δελφίνες. Καὶ γι' ἀνάμνηση ἔστησαν ἓνα μεγάλο ἄγαλμα δελφινιοῦ νὰ θυμίζῃ τὴν ἱστορία στίς κατοπινὲς γενιές. Κι ἀκόμα, στὰ χρόνια ποὺ ἀκολούθησαν, στὰ νομίσματα τοῦ νησιοῦ ἦταν συχνὰ χαραγμένο ἓνα δελφίνι.

(Ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ) ΜΕΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΝΑΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

A. ΚΛΙΓΚΕΡ

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΓΙΓΑΣ

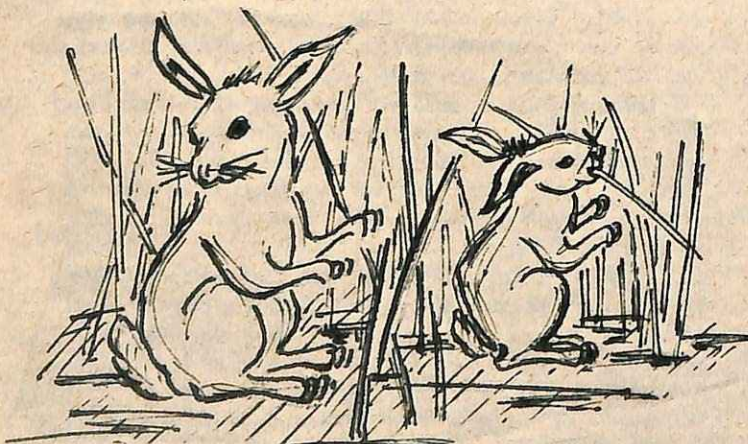
Ο ΦΙΓΚΕΛ ἦταν ἓνας Γίγας πὺν ζοῦσε στὴν Ἱρλανδία. Ἀλλὰ ὑπῆρχε καὶ ἓνας ἄλλος, πὺν μεγάλος Γίγας, πὺν ζοῦσε στὴ Σκωτία. Μιὰ μέρα ὁ Γίγας τῆς Σκωτίας ἀκουσε νὰ μιλοῦν γιὰ τὸν Φίγκελ. «Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ Φίγκελ ; » ρώτησε ἀπορημένος. «Θὰ πάω νὰ τὸν βρῶ καὶ νὰ τὸν γνωρίσω». Ξεκίνησε, λοιπόν, γιὰ τὴν Ἱρλανδία. Ὅταν ἔμαθε ὁ Φίγκελ πὺς θὰ τὸν ἐπισκεφθῇ ὁ μεγάλος Γίγας, τὸν ἔκρινε κρύος ἰδρώτας, γιὰτὶ εἶχε μάθει ὅτι ἦταν ἓνα κεφάλι πὺν ψηλὸς ἀπὸ αὐτόν.

Μιά μέρα εἶδε ὁ Φίγκελ ἀπὸ μακριά, νὰ ἔρχεται
στὸ σπίτι του ὁ Γίγας ἀπ' τὴ Σκωτία. Τρέχει, λοι-
πὸν, γρηγόρα - γρηγόρα στὴ γυναῖκα του καὶ τῆς
λέει: «Γυναῖκα, τοῦ νοῦ σου, ἔρχεται ὁ μεγάλος Γίγας.
Ἐγὼ θὰ πέσω στὸ κρεβάτι καὶ ὅταν σὲ ρωτήσῃ
ποῖος εἶναι στὸ κρεβάτι, πές του πὼς εἶναι τὸ παιδί
μας!». Ὁ Φίγκελ χώθηκε βιαστικὸς κάτω ἀπὸ τὰ
σκεπάσματα καὶ ἡ γυναῖκα του μόλις πρόφτασε νὰ
τοῦ κοινολογήσῃ. Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ νᾶσον, ὁ
Σκωτσέζος μπαίνει μέσα. «Ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ χαλβᾶς,
ὁ Φίγκελ» φώναξε. «Φέρτον μπροστά μου νὰ τοῦ
δείξω ἐγὼ» — «Σοῦτ! Μὴ φωνάζεις!» τοῦ ἔλπε
σιγανὰ ἡ γυναῖκα. «Θὰ μοῦ ξυπνήσῃς τὸ παιδί» — «Τὸ
παιδί; Ποιανοῦ εἶναι τὸ παιδί;» — «Τοῦ Φίγκελ!»

Κ. ΒΙΡΤΣΜΠΟΥΡΓΕΡ

ΝΑ ΣΑΣ ΠΟ ΕΝΑ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ

ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ λαγός κι ένας μικρός λαγός.
 Ο μεγάλος λαγός έχει μεγάλα αφτιά, τὸ μικρὸ

Σχεδιασμά ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

λαγουδάκι έχει μικρά αφτάκια. Κάθονται στο λαχα-

εἶπε πῶς δυνατόν, καὶ ἔγειρε στοργικὰ ἀπάνω ἀπὸ τὸν
ξαπλωμένον ἄντρα τῆς. «ὦ, συμφορὰ μου!» Τρό-
μαξε ὁ Γίγας. «Τότε θὰ τοῦ δῶν — πόσος πρέπει νὰ
εἶναι ὁ ἄντρας σου, ἀφοῦ εἶναι τέτοιος Γίγας ὁ γιός

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

του!». Καὶ λέγοντας αὐτὰ ἔφυγε βιαστικὸς ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Φίγκελ. Καὶ δὲν ἔφαγε καὶ δὲν ἤπιε τίποτα πρὶν φτάσῃ στὴν πατρὶδα του, τὴ Σκωτία. Ὁ Φίγκελ τότε σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του καὶ ἔσκασε στὰ γόνα μέ τὸ πάθημα τοῦ συναδέλφου του.

νόκηπο. Ὁ μεγάλος λαγὸς τρώει ἓνα μεγάλο λάχανο, τὸ μικρὸ τὸ λαγουδάκι τρώει ἓνα, τόσο δά, λαχανάκι. Ἐκεῖνη τῇ στιγμῇ μπαίνει ἓνας κυνηγὸς καὶ ρίχνει μὲ τὸ ντουφέκι του πῖφ-πᾶφ-πούφ! Ὁ μεγάλος λαγὸς τὸ βάζει στὰ πόδια καὶ κάνει τίπι-τάπ, τίπι τάπ, τίπι τάπ. Καὶ τὸ μικρὸ λαγουδάκι τρέχει τίπι-τρίπιτι, τίπιτι-τρίπιτι, τίπιτι-τρίπιτι. Ὡσπον φτάνουν στὸ σπίτι τους. Θυμωμένη ἡ μητέρα πιάνει τὸ μεγάλο λαγὸ ἀπὸ τὸ μεγάλο του τὸ ἄφτι καὶ τὸ μικρὸ τὸ λαγουδάκι ἀπὸ τὸ μικρὸ του τὸ ἄφτάκι. Καὶ αὐτὰ κλαῖνε. Ὁ μεγάλος ὁ λαγὸς χύνει μεγάλα δάκρυα, τὸ μικρὸ τὸ λαγουδάκι μικρούτσικα, τόσα δά, ποὺ μόλις φαίνονται. Καὶ τοὺς λέει ἡ μητέρα τους, ἡ κυρὰ λαγίνα : « Ἀφήστε τώρα τὰ κλάματα. Θὰ δέσω στὸ μεγάλο λαγὸ ἓναν μεγάλον ἐπίδεσμο καὶ στὸ μικρὸ τὸ λαγουδάκι ἓνα μικρὸ ἐπίδεσματάκι. Καὶ θὰ σᾶς βάλω στὸ κρεββάτι. Τὸ μεγάλο λαγὸ στὸ μεγάλο κρεββάτι καὶ τὸ μικρὸ λαγὸ στὸ μικρὸ κρεββάτι». Καὶ ἐκεῖ βρῖσκονται τώρα καὶ κοιμοῦνται ἀκριβῶς ὅπως κοιμόσαστε καὶ σεῖς, τὰ καλὰ μας, τὰ φρόνιμα παιδιά.

Μετ. ἀπὸ τὰ γερμανικὰ Ρ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ

(Ἀπὸ τὴν «ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ» (Ἐπιμέλεια
«Γυναικείας Λογοτεχνικῆς Συντροφιάς»), πὺν μόλις ἐκκκλο-
φάγησε σ' ἐξαιρετικὰ καλαίσθητην ἔκδοση τοῦ οἴκου Ι. Κ ο λ-
λ ά ρ ο υ & Σ ί α ς).

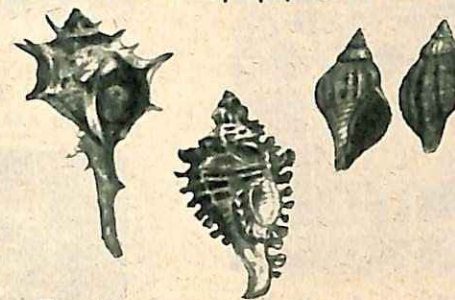
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Н ПОРФУРА

(Τὸ κοχύλι πὺν ἔδινε τὸ ὠραιότερον χρῶμα)

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΟΥ ΖΩ·Ι-ΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΝ ιστορία ξέρουμε ότι τὸ ἐπισημότερο ἔνδυμα τῶν βασιλέων, τῶν αυτοκρατόρων καὶ ἄλλων μεγάλων ἀξιωματικῶν κατὰ τὴν ἀρχαία καὶ τὴ βυζαντινὴ ἐποχὴ, ἐλεγόταν πορφύρα. Ἐλεγόταν δὲ ἔτσι τὸ ἔνδυμα αὐτὸ διὸ γιὰτὶ εἶχε καμμιά ἰδιαιτέρη κατασκευὴ, ἀλλὰ λόγῳ τοῦ χρωματισμοῦ του. Καὶ γιὰ νὰ μιλήσουμε μὲ μεγαλύτερη ἀκριβεία, πορφύρα ἐλεγόταν τὸ ὑφάσμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο

Πορφύρες τῆς Μεσονείου θαλάσσης

κατασκευάζονταν τὰ ἐνδύματα αὐτά, γιατί
εἶχε ἓνα βαθύ καὶ ζωηρὸ κόκκινο χρώμα,
μὲ ἰώδεις ἀποχρώσεις. Ἀπὸ τὸ ὕψος
δηλαδὴ ἐπῆρε τὴν ὀνομασία καὶ τὸ
ἐνδυμα.

Τὸ ὕψωμα πάλι ἐπῆρε τὴν ὀνομασία
του ἀπὸ ἑνα γένος κοχυλίων ποὺ λέγεται
πορφύρα, καὶ ζή κυρίως στὶς θερμὲς θά-
λασσες τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ στὴ μεσόγειο.
Ἀπὸ τὸ κοχύλι αὐτό, τὴν πορφύρα, ἐβαρ-
ζαν οἱ ἄρχαιοι τὰ χρωστικὰ οὐσία, μὲ
τὴν ὁποίαν ἐβαφαν τὰ ποσοῦρά ὑφάσματα.

“Ὅπως λένε οἱ ἀρχαῖοι ἱστορικοὶ, πρῶ-
τοι ἀνακάλυψαν τὴν πορρωτά ἢ Φοίνικες,
ἕνας ἐμπορικὸς καὶ ναυτικὸς λαὸς, ποὺ
κατοικοῦσε στὰ παράλια τοῦ σημερινοῦ
Λιβάνου καὶ τῆς Παλαιστίνης. Αὐτοὶ ἀνα-
κάλυψαν τὸν τρόπο νὰ βγάξουν ἀπὸ τὸ
κοχύλι τὴ χρωστικὴ οὐσία. Ἦ παράδοσι
μάλιστα λέει πὺς ἡ ἀνακάλυψις ἔγινε τυ-
χαία ἀπὸ ἕνα βοσκό. Ὁ βοσκὸς αὐτὸς
ἔβρισκε τὰ πρόβατά του κοντὰ στὴ θά-
λασσα. Ὁ σκύλος του ἐπῆρε καὶ ἔχωσε
τὸ ρύγχος του καὶ ἐδάγκασε μερικὰ κο-
χύλια, ποὺ εἶχαν πετάξει τὰ κίματα στὴν
ἀκρογιαλιά. Ὑστερα ἀπὸ μερικὲς ὥρες
τὸ ρύγχος τοῦ σκύλου ἐπῆρε ἕνα ὄραϊο
καὶ ζωρὸ κόκκινο χρώμα. Μ’ αὐτὴ τὴν
ἀφορμὴ ἀνακαλύφθηκε πὺς ἀπὸ τὰ κο-
χύλια ἐκείνα, μπορούσε νὰ βγῇ τὸ κόκ-
κινο χρώμα.

Τὸ κοχύλι πορφύρα, ἀνάλογα μὲ τὸ εἶδος καὶ τὴ θάλασσα ποῦ ζῇ, ἔχει μεγέθος ἀπὸ 3 - 18 πόντους. Οἱ πορφυρὲς τῆς Μεσογείου ἔχουν μεγέθος ἀπὸ 3 - 10 πόντους. Ἡ οὐσία, ποῦ δίνει τὸ ὄρατο κίτρινο χρῶμα, βρίσκεται μέσα σὲ ἓνα ἀδέν, ποῦ μοιάζει σὰν φλέβα, στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ζώου. Ἡ οὐσία αὐτὴ μοιάζει σὰν ἓνα πυκνωροεστὸ ὑγρὸ ποῦ δὲν ἔχει

ὁμως καθόλου κόκκινο χρώμα. Γιὰ νὰ βγάλουν τὴν πορφύρα — δηλαδή τὸ χρώμα — χρειάζοταν εἰδικὴ κατεργασία.

Τὰ κοχύλια υποβάλλονταν στὴν κατεργασία αὐτῆς ζωντανά. Ἐὰν φοφοῦσαν, ἔχουν τὸ ὕγρὸ πού ἔδινε τὴν πορφύρα, καὶ ἦταν ἀχρηστά. Ἦταν ἐπίσης ἀκατάλληλα γιὰ κατεργασία τὴν ἀνοιξιὶ καὶ τὸ καλοκαίρι, πού γεννοῦσαν τὰ αὐγὰ τους. Γι' αὐτὸ τὰ ἐψάρευαν τὸ φθινόπωρο καὶ τὸ χειμῶνα, πού τὸ ψάρεμά των ἦταν δύσκολο λόγῳ τῶν κακοκαιριῶν. Γιὰ νὰ μὴν φοφῶσουν δὲ τὰ κοχύλια, τὰ ἐφύλαγαν μέσα σὲ πυκνὰ δίχτυα, βυθισμένα στὴ θάλασσα, ὥσπου νὰ τὰ παραλάβουν οἱ «πορφυρεῖς», οἱ εἰδικοὶ τεχνίτες, γιὰ νὰ τὰ κατεργασθοῦν. Οἱ πορφυρεῖς ἔσπαζαν τὰ κοχύλια καὶ ἀραιροῦσαν τὸν ἀδένεα, πού περιεῖχε τὸ εἰδικὸ ὕγρῳ. Τοὺς ἀδένεις αὐτοὺς τοὺς ἔρριχναν μέσα σὲ εἰδικὰ δοχεῖα, ὅπου ἐπρόσθεταν καὶ ἀλάτι, περίπου 2%. Τὸ ὕλικο αὐτὸ ἔμενε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρες, ὥσπου ἀρχίζε νὰ βγαίη μιὰ ἀσχημὴ μυρουδιά. Τότε ἐτοποθετοῦσαν τὰ δοχεῖα ἐπάνω σὲ σιγαλὴ φωτιά καὶ τὸ ἔβραζαν, ὥσπου νὰ μείνῃ τὸ 1/8 ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ ποσότητα. Ὑστερα ἐπερνοῦσαν τὸ μίγμα ἀπὸ πυκνὸ σωρὸν θύρι, ὅποτε ἔπαιρναν ἓνα πυκνόρευστο ὕγρῳ, μὲ χρώμα κιτρινοπράσινο. Μέσα σ' αὐτὸ ἐβουτούσαν τὰ ὑφάσματα, πού ἤθελαν νὰ βαφθοῦν. «Ὅταν τὸ ὑφασμα ἐβροχόταν καλὰ τὸ ἄπλωναν στὸν ἥλιο, ὅπου τὸ κιτρινοπράσινο χρῶμα μεταβαλλόταν σιγὰ - σιγὰ - στὴν ἀρχὴ γινόταν μπλέ, γιὰ νὰ καταλήξῃ ζωρὸ καὶ βαθὺ κόκκινο μὲ ἰσώεις ἀποχρώσεις, χρώματος μελιτζανί.

Τὰ ὑφάσματα, ποὺ ἔβαφαν ἦταν κυρίως μάλλινα. Γιὰ τὰ βαφτὴ δὲ ἔνα ὑφασμα καλὰ ἔχρειάζονταν κοχύλια ὁγῶς φορὲς πρὸ βαριά, ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ὑφάσματος. Ἀνάλογα μὲ τὸ εἶδος τῆς πορφύρας — τὰ εἶδη τῆς, ὅπως εἴπαμε, εἶναι πολλὰ — ὑπῆρχαν διαφορὲς καὶ στοὺς χρωματισμούς. Οἱ χρωματισμοὶ αὐτοὶ ἦταν ἀνέπιτλοι δὲν ἀλλάζαν οὐτε μὲ τὰ πλοῖσματα οὐτε μὲ τὴν ἐπίβραση τοῦ ἡλίου. Ἀναφέρεται ὅτι ὅταν ὁ Μέγας, Ἀλέξανδρος ἐκυρίευσε τοὺς ἠθασαυροὺς τοῦ Δαρείου, εὗρεκε πορφυρὰ ὑφάσματα, βαμμένα πρὶν ἀπὸ ὀδόντα χρόνια, ποὺ ἐνόμιζε κανεὶς πὺς εἶχαν βγῆ ρῆν ὥρα ἐκείνη ἀπὸ τὸ βαρετό.

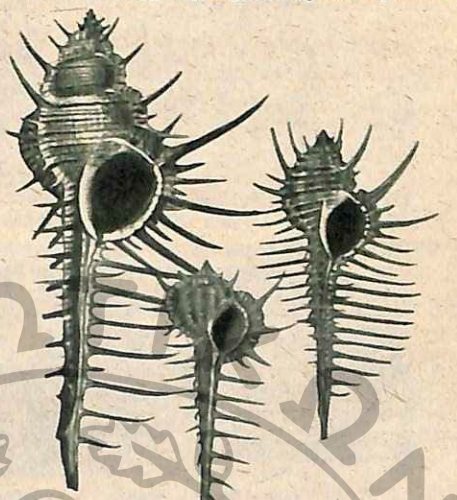
Ἄν τώρα σκεφθούμε πόσο κοπιαστικὸν καὶ ἐπικινδύνον ἦταν τὸ φάρεμα τῆς πορφύρας, πόσος κόπος χρειαζόταν γιὰ τὴν κατεργασία, πόσο δριυὸν ἦταν τὸ χρώμα καὶ πόσο ἀηδιαστικὴ ἦταν ἡ κατεργασία ἡ «ποφρευτική», δὲ θὰ σὰς φανῇ παράξενο ὅτι ἡ τιμὴ μιᾶς λίτρας ποφύρας ἐστοιχίεζε μερικὰ ἑκατομμύρια σμερινῶν δραχμῶν. Ἀλλὰ καὶ τὰ «ποφρυρά» ὀφάσματα ἦσαν πανάκριβα. Μόνο οἱ βασιλεῖς μπορούσαν νὰ τὰ ἀγοράσουν καὶ ἀργότερα καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς πλούσιους.

Οἱ Φοίνικες ἐκράτησαν τὸ μυστικὸν τῆς

κατασκευής της πορφύρας αρκετά χρόνια. Τά δὲ σπουδαιότερα κέντρα τῆς βιομηχανίας τῆς πορφύρας ἦσαν οἱ πόλεις Τύρος καὶ Σιδῶν. Στὸ 1864, με ἀνασκαφῆς ποὺ ἔγιναν στὰ εἰρήνια τῆς Σιδῶνος, ἀνακαλύφθηκαν τεράστιοι σωροὶ ἀπὸ σπασμένα κοχύλια πορφύρας. Στὸ σημεῖο ἐκείνο ἀποφασίως θὰ ὑπῆρχαν τὰ ἐργοστάσια τῶν.

Ἀργότερα τὸ μυστικὸν ἔγινε γνωστὸν, καὶ βιομηχανικὰς καταγραφὰς τῆς πορφυρᾶς ἔγιναν σὲ πολλὰ παράλια μέρη τῆς Μεσογείου, ἰδίως στὴν Ἑλλάδα, στὴν Ἰταλία καὶ στὴν Καρχηδόνα, στὴ Β. Ἀφρική. Τότε καὶ τὰ πορφυρᾶ ὑφάσματα ἔγιναν κάπως φθηνότερα, πάντα ὅμως ἔτιαν ἀκριβέ.

Σήμερα κανείς δὲν ἀσχολεῖται πιά μὲ
τὴν κατεργασία τῆς πορφύρας. Καὶ τοῦτο
γιατὶ ἡ σύγχρονη Χημεία ἔχει κατορθώσει

Εἶδη προφύρας τῶν θερμῶν θαλασσῶν

νά κατασκευάση με άλλα μέσα χρωστικές ουσίες τὸ ἴδιο καλὲς ἢ καὶ καλύτερες ἀπὸ τὴν ἀρχαία πορφύρα. Ἄν ὅμως θέλῃ κανεὶς νὰ μιμηθῇ τοὺς ἀρχαίους πορφυρεῖς, δὲν εἶναι δύσκολο. Μπορεῖ νὰ μαζέψῃ πορφύρες σὲ κάποια παραλία — ἀληθινὰς πορφύρας βέβαια, ὅχι κοχύλια ἄλλου εἶδους — καὶ νὰ δοκιμάσῃ. Τίποτα δὲν ἔχει νὰ χάσῃ ἀν γίνῃ καὶ αὐτός, ἀπὸ περιέργεια, πορφυρεὺς.

Παρακαλοῦμεν ὅπως γίνη τὸ ταχύ-
τερον ἐξόφλησις τοῦ ὀφειλομένου
ἀντιτίμου τοῦ Περιδικιοῦ, διότι ἡ
χαμηλὴ τιμὴ αὐτοῦ μόλις καλύπτει
τὰ ἔξοδα ἐκδόσεώς του.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ

Είδη βοήθειας εις άπόρους.
Gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. 61ου Δημ. Σχολ. 'Αθηνών.
Juniors of 61th Elem. School Athens.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Πανατωλίου.
Juniors of 1st El. School Panaitolion Agrinion

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Κεντρίου 'Ιεράπετρας.
Juniors of Elem. School Kentri Crete.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Ζακύνθου.
Juniors of 1st Elem. School Zakynthos.

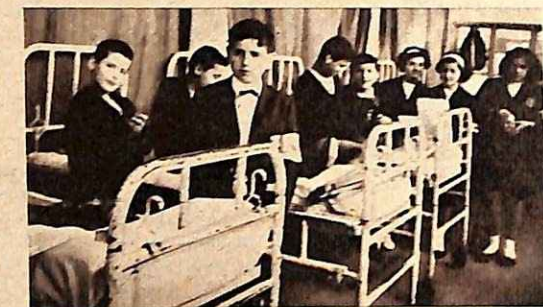
Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. 'Ιάσμου, Κομοτινής.
Juniors of 1st Elem. School Iasmos Thrace.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Καλών Δένδρων, Σερρών.
Juniors of Elem. School Kala-Nera Macedonia.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Σαλαμίνος με είδη βοήθειας εις άπόρους.
Juniors of 1st Elem. School Salamis with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. 'Ιδιωτ. Δημ. Σχολ. «'Ελληνισμός» Κ. Σταυριανού, Πειραιώς. 'Επίσκεψις άσθενών.
Juniors of High School «Ellinismos» Piraeus visiting patients.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Κρανώνος, Λαρίσης. Πρώται βοήθειαι.
Juniors of Elem. School Kranon Larissa sending First Aid.

Ε.Ε.Ν. Λυκείου 'Αρ. Βύρωνος.
High School Byron quarter Athens.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Σαργυλβερίου Θεσσαλονίκης. Πρώται Βοήθειαι.
Juniors of Elem. School Sigliverion Salonico Rendering First Aid.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Στενού Σουλώνος.
Elem. School Steno Peloponnese.

Η Α.Β.Υ. Πριγκίπισσα Ειρήνη κατά την επίσκεψιν της εις φιλανθρωπικήν αγοράν οργανωθείσαν υπό του Ε.Ε.Ν. του Β' Λυκείου Θηλέων Θεσσαλονίκης.
H.R.H. Princess Irene attending a bazar organised by the Juniors of the B. High School for Girls, Thessaloniki.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Θραψάνου Πεδιάδος 'Ηρακλείου με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of Elem. School Threpsanion Crete with gifts for the indigents.

Ε.Ε.Ν. 42ου Δημ. Σχολ. 'Αθηνών είδη βοήθειας εις άπόρους.
Juniors of 42 rd Elem. School Athen with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. Ζανελίου Σχολής Πειραιώς. 'Επίσκεψις άσθενών.
Juniors of orphanage Piraeus visiting patients at a hospital.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Πουρναρίου.
Elem. School Pournari.

Ε.Ε.Ν. 52ου Δημ. Σχολ. 'Αθηνών. 'Ελαιοχρωματισμός θρανίων.
Juniors of 52nd Elem. School Athens.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. 'Αργοστολίου με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of 1st Elem. School Argostoli with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Ρυακίου 'Εορδαίας. Βοηθούν εις την άνοικοδόμησιν.
Juniors of Elem. School Rhyakion helping in the reconstruction.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Κεφαλαρίου Δράμας.
Elem. School Kefalari - Drama.

ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Καθαριότης - Διαμόρφωσις χώρων
Cleaving Area - Landscaping.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Μέσα Διδύμου Χίου.
Juniors of Elem. Messa Didyma Chios.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Παγουρίου Κομοτινής.
Juniors of Elem. School Pagourion Thrace.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Σκεπαρίου Καλαμάτας.
Juniors of Elem. School Skeparion Thessalia.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Κεραμουτσίου Γόρτυνος.
Juniors of Elem. School Keramoutsi Crete.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Βαρβαρίνης 'Αμαλιάδος.
Juniors of Elem. School Barbarini Peloponnese.

Ε.Ε.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης.
Juniors of 3rd Elem. School Thessaloniki.

Οι 'Ερυθροσταυρίται προστατεύουν τὸ πρᾶσινον — Juniors helping in the reafforestation

Η ΕΠΙΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜ. ΤΟΜΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΝ
κ. Α. ΠΡΑΤΣΙΚΑΝ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΝ ΤΟΥ Ε.Σ.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 12-12-66 ἐγένεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ μία ὠραιοτάτη ἐορτή, ὡς ἐκδήλωσις μιᾶς καθ' ὅλα λαμπρᾶς καὶ ἀξιωματικῆς παραδόσεως, καθιερωμένης ἀπὸ ἐτῶν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦτο.

Ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει τοῦ ἐκ τῆς ἐνεργουῦς ὑπηρεσίας ἐπεδόθη εἰς τὸν ἑ. Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἤδη ἐπίτιμον Διευθυντὴν Παθολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Ν.Ε.Ε.Σ. κ.

ὠμίλησαν δι' ὠραίων καὶ καταλλήλων τῇ περιστάσει ἐκφράσεων, ἐξάρχοντες τὸ ἄτομον, τὴν ἐπιστημονικὴν προσφορὰν καὶ τὸ ἥθος τοῦ τιμωμένου, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, ὁ κοσμήτωρ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Καθηγητὴς κ. Δ. Ἐλευθερίου, ὁ κ. Β. Κούριας, ὁ κ. Γ. Ποπολάνος, ὁ κα Μ. Ἐλευθερίου, ὁ Δνὶς Δ. Χουρσόγλου καὶ ὁ κ. Ἐπαμ. Βάκρινος, ἐκ μέρους τῶν συν-

ν' ἀποξενωθῇ παντὸς συναισθηματισμοῦ, παντὸς ἐνδιαφέροντος διὰ κάθε ὑψηλὸν καὶ εὐγενές.

Ὁ Ἑλλ. Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, πιστὸς εἰς τὰς ἀρχάς του, σπεύδει νὰ θέσῃ ὑπὸ τὴν αἰγίδα του καὶ ἐνισχύει παντοιοτρόπως πᾶσαν παρομοίαν πρωτοβουλίαν ἐκδηλώσεως ἀνθρωπισμοῦ καὶ ἀγάπης.

Εἰς τὴν τελετὴν μετέσχον διὰ τηλεγραφημάτων ὁ ὑπουργὸς κ. Γ. Ἡγουμένακης ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ καθηγητὴς κ. Σ. Χαροκόπος, ἐκ μέρους τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΓΕΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ κ. ΣΠ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Τὴν 6 λήξαντος μηνὸς καὶ ἔτους εἰς τὴν Δρακοπούλειον Σχολὴν Νοσοκόμων Ε.Ε.Σ. παρετέθη, εἰς στενὸν Ἐρυθροσταυρικὸν κύκλον, γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ παρεπιδημοῦντος Ἀντιπροσώπου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἰς τὴν Γαλλικὴν πρωτεύουσάν κ. Σπ. Ζωγράφου.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος προέβη εἰς ὑμνοῦν τοῦ κ. Ζωγράφου καὶ μετὰ τῶν ἄλλων εἶπε χαριτολογῶν ὅτι ὁ ἐκλεκτὸς ἀντιπρόσωπός μας δὲν θὰ προβάλλῃ μόνον διὰ λόγων τὸ ἔργον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἀλλὰ καὶ θὰ τὸ ζωγραφίσῃ.

Πρὸ τοῦ γεύματος, ὁ κ. Ζωγράφος, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν διδάσκαλόν κ. Σπυροπούλου, ἐπεσκέφθη τὸν Σταθμὸν Πρώτων Βοηθειῶν, τὸ Δρακοπούλειον Κέντρον Αἱμοδοσίας, τὸ Νοσοκομεῖον καὶ τὰ ἔργα ἐπεκτάσεως αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ διάφορα διαμερίσματα τῆς Σχολῆς, καὶ ἐξεφράσθη μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν των.

Εἰς τὸ γεῦμα παρεκάθησαν ὁ κ. Πρόεδρος Ε.Ε.Σ., οἱ Ἀντιπρόεδμοι τοῦ Διοικ. Συμβ. Ε.Ε.Σ. κ. Σπ. Μαλασπίνης καὶ κ. Στ. Παντελίδης, ὁ Γεν. Γραμ. Ε.Ε.Σ. κ. Ε. Σπηλιωτόπουλος, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Νοσοκομείου κ. Κ. Ἀγγελίδης, ὁ Γεν. Ἐπιθ. τοῦ Σώματος Ἀδελφῶν Ε.Ε.Σ. κ. Μ. Ἐλευθερίου, ὁ Διευθύνουσα τοῦ Νοσοκομείου Δις Δ. Χουρσόγλου, ὁ Διευθύνουσα τῆς Σχολῆς Δις Ε. Χρόνη καὶ αἱ Προϊστ. Ἀδελφαὶ Δ)δες Ε. Νούσια. Σ. Παπαμικρούλη καὶ Ε. Σπυροπούλου.

Ο Ε.Ε.Σ. ΕΙΣ ΒΟΗΘΕΙΑΝ ΤΩΝ ΔΙΑΣΩΘΕΝΤΩΝ ΝΑΥΑΓΩΝ

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς εὐθὺς ὡς ἔλαβε γνῶσιν τοῦ τρομακτικοῦ ναυαγίου τοῦ πορθμείου «Ἡράκλειον» ἐσπευσε νὰ προσφέρῃ τὴν βοήθειάν του εἰς τοὺς διασωθέντας ναυαγούς. Ἀδελφαὶ Ἐπισκέπτρια ἀπεστάλησαν εἰς τὰ νοσοκομεῖα Πειραιῶς, ὅπου νοσηλεύονται θύματα τοῦ ναυαγίου, πρὸς παραμυθίαν καὶ ἐξασφάλισιν τῶν ἀναγκῶν των, εὐθὺς δὲ μετὰ ταῦτα αἱ κ.κ. Π. Σταμέλου, Προϊσταμένη Ἐπισκέπτρια Ἀδελφῇ Ε.Ε.Σ. καὶ Ἑλ. Κόγκου, Ἐθελοντῆς Διευθ. Ἀδελφῇ παρέδωσαν εἰς τὸ Τζάνειον Νοσοκομεῖον ἐνδυμασίαν καὶ ἐσώρρουχα δι' 25 ἄτομα, ποὺ εἶχαν ἀνάγκην αὐτῶν.

Ἐπίσης εἰς τὸ Τζάνειον Νοσοκομεῖον Πειραιῶς, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ νοσηλευτικοῦ τοῦ προσωπικοῦ διὰ τὴν περίθαλψιν τῶν διασωθέντων ναυαγῶν, ἐργάζονται Ἐθελονταὶ Ἀδελφαὶ τοῦ Ε.Ε.Σ. τοῦ τμήματος Πειραιῶς καὶ μαθήτριάς τῆς Σχολῆς Νοσοκόμων αὐτοῦ.

ΠΥΛΟΣ, 9-12-66.— Δύο ἐκ τῶν τριῶν νεκρῶν οἵτινες διεκομίσθησαν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἰς Πύλον ἀνεγνωρίσθησαν. Εἶναι ὁ ὑποκελευστὴς Σπυρ. Πασκάτης, ἐξ Ἐλευσίνος, καὶ ὁ σύζυγός Γ. Τσακῆ, ὡς τοῦτο ἐξηκριβώθη ἐκ τοῦ δακτυλιδίου ὁ ἔφερε. Ὁ τρίτος εἶναι ἀνὴρ 25 ἐτῶν περίπου.

Οἱ νοσηλευόμενοι εἰς τὸ αὐτὸ νοσοκομεῖον τοῦ Ε.Ε.Σ. τῆς Πύλου ἔμ. Κληρονομάκης ἀξιωματικός, Ἡλ. Τριαντάφυλλος, Βηχ. Φλυτζάνης, Γεώργ. Φουντεδάκης καὶ Βαρ. Μαστρογιαννάκης (κωφάλας) εἶναι ἐκτὸς κινδύνου.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐξυπηρετήσεν διὰ τῶν διαφόρων ὕπηρεσιῶν του κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Νοέμβριον 7.705 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας, ἐκ τῶν ὁποίων 790 περιπτώσεις ἡσφαλισμένων Ι.Κ.Α.

Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίαν ἔχουν ὡς ἑξῆς :

α) Τραύματα, κατάγματα κλπ. 4.004. β) Παθολογικά νοσήματα 2.681. δ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, ἐγκαύματα κλπ.) 1020.

Χαρακτηριστικαὶ περιπτώσεις

Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμακευτικαὶ 116. Δηλητηριάσεις διὰ μονοξειδίου τοῦ ἄνθρακος 6. Καρδιολογικά νοσήματα 345. Λοιμώδη νοσήματα 23. Ἐγκαύματα 102. Μέθη 54. Ἡλεκτροπληξία 9.

Παροχὴ διὰ τοῦ ἀσφυμάτου ἱατρικῶν ὁδηγιῶν εἰς ποντοπόρα πλοῖα δι' ἀσθενούντα μέλη τῶν πληρωμάτων των 10.

Τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας παρέσχε δωρεὰν δι' ἀπόρους φιάλας αἵματος 347.

Ο Ε.Ε.Σ. ΑΠΕΝΕΙΜΕ ΤΙΜΗΤΙΚΗΝ ΔΙΑΚΡΙΞΙΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΝ ΜΕΞΙΚΩ Γ. ΠΡΟΞΕΝΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐγγραφον τοῦ Πρέσβους κ. Καλογερά
Ἐν Μεξικῷ, 6/12/66

Φίλε κύριε Πρόεδρε,
Λαβὼν τὸ μετάλλιον, προοριζόμενον διὰ τὸν ἡμέτερον Ἐπίτιμον Γεν. Πρόξενον κ. Α. Βουρβούλιαν, ἐπέδωσα τοῦτο τῷ τιμηθέντι ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ, παρουσίᾳ τοῦ Μεξικανοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας, τῶν ἐκδοτῶν τῶν κυριωτέρων ἐφημερίδων τῆς Πρωτεύουσας καὶ ἄλλων προσωπικοτήτων.

Εὐρίσκομαι πάντοτε εἰς τὴν ἀπολυτὸν διάθεσίν σας, διὰ τὴν προώθησιν τοῦ πολυτίμου ἔργου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δεχθῆτε παρακαλῶν, Ἀξιότιμε Κύριε Πρόεδρε, τὴν ἐκφράσιν τῆς ἀπολύτου ἐκτιμήσεως μετ' ἧς διατελῶ.

Ὁ Πρέσβυς
Π. ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΥΠΕΡ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

1) Δημ. Σχολ. Νερατζίων Αἰγιαλείας δρχ. 100. 2) Ἀμερικαν. Κολλέγιον Ἀγ. Παρασκευῆς δρχ. 20.000. 3) Δημ. Σχολ. Γαλατίου Ἀργολίδος δρχ. 50. 4) Δημ. Σχολ. Μαντζαβινάτου Λεξουρίου δρχ. 146. 5) Δημ. Σχολ. Αἰαντῆς Κοζάνης δρχ. 502. 6) Δημ. Σχολ. Πρινήλας Κερκύρας δρχ. 75. 7) 2ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν δρχ. 100. 8) Δημ. Σχολ. Στανού Ἀμφιλοχίας δρχ. 84. 9) Δημ. Σχολ. Στόλου Κυνοῦρας δρχ. 100. 10) 2ον Δημ.

Σχολ. Ξυλοκάστρου Κορινθίας δρχ. 400. 11) Δημ. Σχολ. Λαγκαδάς Χίου δρχ. 300. 12) Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρᾶς δρχ. 100. 13) Δημ. Σχολ. Ἐπισκοπῆς Λευκάδος δρχ. 150. 14) Οἶκον. Λύκειον Καλλιθέας δρχ. 300. 15) Β' Γυμν. Ἀρρ. Καλλιθέας δρχ. 500. 16) Ἀστικὸν Σχολεῖον Θηλέων Ἀθηνῶν δρχ. 200. 17) 57ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν δρχ. 50.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τὴν 2 λήξαντος ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐτέλεσεν εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ. Ἀθηνῶν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς Μεγάλης αὐτοῦ Εὐεργέτιδος Καλλιόπης Καραπάνου καὶ τοῦ Πύρρου Καραπάνου.

● Τὴν 3 Δεκεμβρίου εἰς τὸ αὐτὸ παρεκκλήσιον ἐγένετο μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ πρώην Προέδρου τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Αἱμοδοσίας καὶ Μεγάλου Εὐεργέτου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Μαθιῶ Μακκά καὶ τῆς συζύγου του Δότης.

● Εἰς τὸν αὐτὸν ἱερὸν χώρον ἐγένετο τὴν 17 παρελθόντος τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἱδρυτῶν καὶ Μεγάλων Εὐεργετῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Εἰς τὰ μνημόσυνα αὐτὰ παρέστησαν ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τοῦ Ε.Ε.Σ., ἡ Ἐφορεία Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ., συγγενεῖς τῶν Εὐεργετῶν, μέλη τῆς Ἐφορείας τοῦ Ε.Ε.Σ., Διευθυνταὶ καὶ Ἀδελφαί, οἱ ὅποιοι ἤνωσαν τὰς προσευχὰς των πρὸς τὸν Ὑψίστον ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν ἐκλιπόντων.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ (Ἀπεστάλιν εἶδη βοηθείας εἰς σεισμοπλήκτους καὶ ἐνδεεῖς)

1) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Νεμέας. 2) Ἡ Ἀν. Ἑλλ. Σχολὴ Θεσσαλονίκης. 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀσπιδίου Πεδιάδος. 4) Τὸ Δημ. Σχολ. Μελίσης Βεροῖας. 5) Δημ. Σχολ. Βαϊνίας Ἀποκορώνου Τῆς Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης. 6) Τὸ Δημ. Σχολ. Κρητῆς. 7) Τὸ Δημ. Σχολ. Κουνάβου Πεδιάδος. 8) Τὸ Δημ. Σχολ. Δεσφύρου Πεδιάδος. 9) Τὸ Δημ. Σχολ. Παλαιοκάστρου Ἐλασσόνας. 10) Τὸ Δημ. Σχολ.

1) Τὸ Δημ. Σχολ. Βρυσηῶν Ἀποκορώνου Χα-
νίων. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Αἰγάνης Λα-
ρίσης. 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Ξηρολίμνης
Κοζάνης. 4) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀλαγνίου
Πεδιάδος. 5) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀμφιτρί-
της Ἀλεξάνδρας. 6) Τὸ Δημ. Σχολ.
Ἀρχοντικοῦ Μονοφατισίου. 7) Τὸ Δημ.
Σχολ. Μελάς Λαρίσης. 8) Τὸ Δημ.
Σχολ. Συκουρίου Λαρίσης. 9) Τὸ Γυμν.
Ἀστακού. 20) Τὸ Γυμν. Θηλέων Σά-
μου. 21) Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Σαλαμί-
νος. 22) Τὸ Δημ. Σχολ. Γερασίου Κα-
λαμπάκας. 23) Τὸ 7ον Δημ. Σχολ. Καρ-
δίτσης. 24) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀχλαδιάς
Καρδίτσης. 25) Τὸ Δημ. Σχολ. Βρυσηῶν
Φαρσάλων. 26) Τὸ Δημ. Σχολ. Ραχού-
λας Λαρίσης. 27) Τὸ Δημ. Σχολ. Σκο-
πέλου Μαγνησίας. 28) Τὸ Δημ. Σχολ.
Ροδιάς Τυρνάβου. 29) Τὸ Δημ. Σχολ.
Βλαχογιαννίου Λαρίσης. 30) Τὸ Δημ.
Σχολ. Ἡλείας Καρδίτσης. 31) Τὸ Δημ.
Σχολ. Ἀμπελακίων Σαλαμίνας. 32) Τὸ
Δημ. Σχολ. Ζάρκου Τρικάλων. 33) Τὸ
Δημ. Σχολ. Ριζομύλου Θεσσαλίας. 34) Τὸ
Δημ. Σχολ. Μηλέων Βόλου. 35) Τὸ Δημ.
Σχολ. Ἑλληνοκάστρου Μαζανείου. 36)
Τὸ Δημ. Σχολ. Κρανιάς Ὀλύμπου. 37)
Τὸ Δημ. Σχολ. Δασοχωρίου Τυρνάβου.
38) Τὸ Κατηχητικὸν Σχολ. Κεφαλοβρύ-
σου Τρικάλων. 39) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ.
Ἀλεξάνδρας. 40) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ.
Νικολάου Κρήτης. 41) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ.
Ἀθηνῶν. 42) Τὸ Δημ. Σχολ. Βυρωνείας
Σιντικής.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κεντρ. Ἐφορ. Αἰμοδοσίας κ. Ὁρ. Λουρίδης, ὁμιλῶν
πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς σχολῆς ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς Ἀσπρόπυργον.
Παρ' αὐτὸν ὁ διοικητὴς τῆς Σχολῆς ἀντισυνταγματάρχης κ. Κ. Κρητι-
κός. Οἱ ἄνδρες τῶν ΛΟΚ τῶσον τοῦ Ἀσπρόπυργου ὅσον καὶ τοῦ Διονύσου
ἔδωσαν προθύμως αἷμα εἰς συνεργεῖον τοῦ Ε.Ε.Σ. Οἱ ἐθελονταὶ αἰμοδοτᾶι
ἐφθασαν τὸν ἀριθμὸν τῶν 450.

ΤΕΛΕΤΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΝΟ- ΣΟΚΟΜΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΗΣ Κας Μ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Εἰς τὴν σχολὴν Νοσοκόμων
Ε.Ε.Σ. ἔλαβε χώραν σεμνὴ τελε-
τὴ πρὸς τιμὴν τῆς Κυρίας Μ.
Ἐλευθερίου ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει
τῆς ἐκ τῆς Διευθύνσεως τῆς Σχο-
λῆς, ἣν εἶχεν ἀναλάβει ἀπὸ τοῦ
1954 διαδεχθεῖσα τὴν Μεγάλην Ἀ-
δελφὴν τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀείμνηστον Ἀ-
θηνᾶν Μεσολωρᾶ. Ἡ τελετὴ ἐγένετο
τὴν 4ην Νοεμβρίου 1966, ἡμέραν
κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ κ. Ἐλευθερίου
συνεπλήρωσε 33 ἔτη γονίμου ἐργα-
σίας εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. Ἡ κ. Ἐλευ-
θερίου προσήλθεν ὡς μαθήτρια εἰς
τὴν Σχολὴν τὴν 4(11)1933. Ἀργό-
τερα, μετεκπαιδευθεῖσα εἰς τὸ ἐξω-
τερικὸν ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς
Σχολῆς.

Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ὁ
Πρόεδρος τοῦ Ἑλλ. Ἐρυθρ. Σταυ-
ροῦ κ. Κ. Γεωργακόπουλος, ὁ Γεν.
Γραμματεὺς κ. Ε. Σπληνωτόπουλος, ἡ
Διευθύνουσα τοῦ Νοσοκομείου Ε.Ε.
Σ. Δις Δέσποινα Χουρσόγλου, ἡ τι-
μωμένη Γενικὴ Ἐπιθεωρητὴς τοῦ
Σώματος Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν τοῦ
Ε.Ε.Σ. κ. Μ. Ἐλευθερίου, ἡ νέα
Διευθύνουσα τῆς Σχολῆς Δις Εὐθυ-

μία Χρόνη καὶ αἱ Προϊστάμεναι
Διδάσκουσαι Ἀδελφαὶ τῆς Σχολῆς.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἐξῆρε τὴν προ-
σωπικότητα καὶ τὸ ἔργον τῆς κ.
Ἐλευθερίου ὡς ἀνθρώπου, ὡς Ἀ-
δελφῆς τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ ὡς Διευθυ-
νοῦσης τὴν Σχολὴν καὶ τὴν Διεύ-
θυνσιν Νοσοκόμων. Ἐτονίσθη ἡ
συμβολὴ τῆς κ. Ἐλευθερίου εἰς τὴν
προαγωγὴν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ
τοῦ ἔργου τῆς Ἀδελφῆς ἐν Ἑλλάδι
καὶ διεθνῶς. Ἀπὸ τοῦ 1965 ἡ κ.
Ἐλευθερίου, προσέθεσε, ἐξελέγη
ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Ὄργανισμοῦ
Υγείας ὡς Σύμβουλος αὐτοῦ καὶ
Ἐμπειρογνώμων εἰς τὰ θέματα τὰ
ἀφορῶντα τὴν Νοσηλευτικὴν.

Ἡ κ. Ἐλευθερίου ἀπήντησεν εὐ-
χαριστοῦσα. Ὅτι ἐπετελέσθη, εἴ-
πεν, ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἀμέ-
ριστον συμπαράστασιν τοῦ κυρίου
Προέδρου καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸ κα-
θῆκον ἀφοσίωσιν τῶν συνεργατίδων
τῆς ἐν τῇ Σχολῇ καὶ τῇ Γενικῇ
Διευθύνσει Νοσοκόμων.

Εἰς τὴν κ. Ἐλευθερίου ἐπεδόθη
ὑπὸ τοῦ Προέδρου κ. Γεωργακο-
πούλου ἀργυροῦν κύπελλον ἐγγρά-
κτον, ἀνηρτήθη δὲ ἡ φωτογραφία
τῆς εἰς τὴν αἵθουσαν τελετῶν τῆς
Σχολῆς.

ΟΙΚΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

Εἰς τὴν φωτογραφίαν Ἀδελφαὶ
Ε.Ε.Σ., διδάσκουσαι «Οἶκοι Νο-
σηλείαν» εἰς μαθητρίδας Ἐπαγγελ-
ματικῆς Σχολῆς Ἀμαρουσίου.

In the photo specialized R. C.
Nurses teaching «Home Nur-
sing» to students of the «Profes-
sional School» at Amaroussion.

ΟΙ ΣΟΦΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

- «Υγεία μέγιστον ἀγαθὸν τοῖς ἀν-
θρώποις».
- Μόνον ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔχουν ὑ-
γείαν, ἡμποροῦν νὰ ἐκτιμήσουν τὴν
ἀξίαν τῆς.
- Ἡ ὑγεία ἀποκτᾶται μόνον μὲ
τὴν ἐγκράτειαν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ
ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ
ΠΩΠ

Θρησκευτικὰ ποιήματα

«ΦΕΥΓΕ ΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΝ»

«Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον
καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεύγε
εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως
ἂν εἶπω σοι μέλλει γὰρ Ἡρώδης
ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπωλέσαι αὐτό».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ Β'

Πετάγοντας ὁ «Μνήστωρ» τὸ ξαμῆλι
ἀποσταμένα στοῦ σπιτιοῦ μὴν ἔκρη,
μὲ δυσκολία ἐκράτησε τὸ δάκρυ
στὸ λίκνο μπρὸς ποὺ χρύσωνε τὸ δεῖλι.

Ὀλόχαρῃ ἡ Παρθένα μ' ἀγνὰ χεῖλῃ
φιλάει κοιμίζοντας τὸν Ἰησοῦ, ποὺ οἱ
(ἄνθρωποι)
οἱ φίλοι λίγο πρὶν μέσα ἀπ' τὰ μάκρη
ἦρθαν τῆς γῆς νὰ βροῦν οὐράνια πύλη.

Ἀνύποπτη τὴν ἐντολὴν δὲν ξέρει,
«κατ' ὄναρ» ποὺ ἄκουσε ὁ Ἰωσήφ, καὶ
(ποῖον)
περνάει ὁ υἱὸς τῆς κίνδυνου, ποὺ μόνον
στὴν Αἴγυπτο θενὰ σωθῇ, ἂν τὸν φέρῃ
'τὶ ἐδόγμα ὀλέθριον τοῦ Ἡρώδου, νη-
(πίων)

ἀκάκων ἀπειργάσατο τὸν φόνον.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

*

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΞΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Γαβριλάς Τάσης
Δημ. Σχολ.
Καραβάδου

Βατίστας Γεώρ.
Δημ. Σχολ. Νεα-
πόλεως Βοιωτῶν

Κοντονάσιος Θωμᾶς
Δημ. Σχολ.
Ἰωαννίνων

Δέσσος Σπ.
3ον Δημ. Σχολ.
Κοζάνης

Ἀναργύρου Σπ.
Δημ. Σχολ. Κασ-
σιώσης Κερκύρας

Ἰγγλῆ Σουλ.
Δημ. Σχολ. Καρυ-
διάς Κομοτινῆς

Ἡλιόπουλος Γεώρ.
1ον Δημ. Σχολ.
Πύργου Ἡλείας

Ἀλεξάνδης Ἰωάν.
Δημ. Σχολ.
Καραβάδου

Λάζου Γεωρ.
Δημ. Σχολ.
Ἰωαννίνων

Κουμπῆ Σουλ.
Δημ. Σχολ. Ἡλιο-
κώμης Σερρών

Καπάνταη Καλ.
Δημ. Σχολ. Καρυ-
διάς Κομοτινῆς.

Μαραγγού Μαρία
Δημ. Σχολ. Τεμέ-
νης Αἰγιαλείας.

Μαμούγκας Γεώρ-
Δημ. Σχολ. Κομά-
ρων Ὁρεστιάδος

Ἰτασίδης Δημ.
Δημ. Σχολ. Κομά-
ρων Ὁρεστιάδος

ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΜΕ ΤΟΝ ΝΕΟ ΧΡΟΝΟ ΚΑΝΕΤΕ ΜΙΑΝ ΩΡΑΙΑ ΑΡΧΗ

ποὺ θὰ ὁμορφύνῃ τὴ ζωὴ σας :
κάνετε τὴν ἐγγραφὴν σας στὴν
Α.Β.Σ., μὲ ΟΡΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ
ΕΟΡΤΩΝ ποὺ θὰ ἰσχύσουν γιὰ
σᾶς ἀκόμη γιὰ δυὸ ἐβδομάδες,
καὶ σύντομα θὰ μπορεῖτε νὰ κά-
νετε καὶ σεῖς θαυμάσια σκίτσο
καὶ σχέδια ἐκ τοῦ φυσικοῦ, μὲ
σπουδὴ στὸ σπῖτι σας, χωρὶς νὰ
παραμελήσετε τίς ἄλλες σας ἀ-
σχολίες. ΤΩΡΑ θὺ σᾶς προσφερ-
θῇ μὲ τὴν ἐγγραφὴν σας, πλουσιώ-
τερο παρὰ ποτὲ, τὸ βαλιτσάκι τῆς
Α.Β.Σ. μὲ σύνεργα καὶ ὕλικά σχε-
διοῦ-ζωγραφικῆς, ποὺ θὰ σᾶς δώσῃ
ἰδιαίτερη χαρὰ ἀλλὰ καὶ θὰ σᾶς
διευκολύνῃ πολὺ στὴ σπουδὴ σας.
Γιὰ πληροφορίες καὶ ἀναλυτικὸ
τεῦχος δωρεάν, στείλτε μας εἰθα-
νάγνωστα συμ-
πληρωμένο τὸ κα-
τωτέρω δελτίο.

Θαυμάσιο σκίτσο
ἐκ τοῦ φυσικοῦ
ἐκτελεσμένο ἀπὸ
τὴ νεαρή μαθή-
τρια μας Ρίτα Κα-
τάζη (Μυτιλήνη)

ΣΧΟΛΗΝ Α.Β.Σ.

ΣΧΕΔΙΟΥ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 10

ΑΘΗΝΑΙ (134)

Παρακαλῶ στελεθεῖ μου δωρεάν
καὶ χωρὶς ὑποχρεώσεώς μου τὸ ἀ-
ναλυτικὸν σᾶς τεῦχος, Ἐσώκλειω
δρ. 3 σὲ γραμματόσημα γιὰ ἐξόδα
ἀποστολῆς κλπ.

ΟΝΟΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΕΙΜΑΙ ΕΤΩΝ

Ἀνεῦρον χρήματα καὶ διάφορα ἀντικείμενα ἀξίας, τὰ ὅποια παρέδωσαν
εἰς τοὺς δικαιούχους.

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΛΙΒΑΝΟΣ

Τα μέλη του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος του Λιβάνου επιδεικνύουν ιδιαίτερα δραστηριότητα. Κατά την διάρκεια αυτού του έτους ώργάνωσαν μίαν επιτυχή έκστρατεια δια την καταπολέμηση των τροχαίων ατυχημάτων. Η έκστρατεια απέβλεπε εις την κατά τὸ δυνατόν πρόληψιν των ατυχημάτων δια τῆς πλήρους γνώσεως τοῦ Κώδικος οδικῆς κυκλοφο-

Ο Έρυθρός Σταυρός ἀδελφώνει ἀνθρώπους ἐντελῶς διαφορετικούς: λευκοὺς, κίτρινους, μαύρους.

ρίας, με ἀποδεικτικὴ διδασκαλία εἰς τὰ σχολεῖα καὶ εἰς τοὺς δρόμους. Ἐπίσης ἡ συνεργασία με τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς καὶ διεθνεῖς Ὁργανώσεις συμβάλει εἰς τὴν βελτίωσιν των συνθηκῶν ὕγιεινῆς διαβίωσης τοῦ λαοῦ.

Ὡς πρότυπον προγραμματισμοῦ ἐπελέγη ἓνα χωριό. Κατὰ τὴν διάρκειαν των διακοπῶν των οἱ μαθηταὶ Ἐρυθροσταυρίται τοῦ Λιβάνου θὰ μετέχουν εἰς τὰς γεωργικὰς ἐργασίας τοῦ χωριοῦ, θὰ ὑποδεικνύουν λύσεις καὶ θὰ ἐργάζονται κι αὐτοὶ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἔργων ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ὕγεινήν διαβίωσιν των κατοίκων.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΑΙΜΑ

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τρέχοντος σχολικοῦ ἔτους οἱ μαθηταὶ τοῦ Καναδά θὰ προμηθεύσουν περὶ τὰ 20 % τῆς συνολικῆς προσφοράς αἵματος εἰς τὴν πόλιν.

Κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος, διὰ πρώτην φοράν, οἱ μαθηταὶ των σχολείων βασικῆς ἐκπαίδευσως ὁργανώνουν τὴν έκστρατεια διὰ τὴν προσφορὰν αἵματος.

Οἱ διευθύνοντες τὸν Καναδικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἔχουν μείνει κατάπληκτοι ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν των

μαθητῶν. Τὰ 40 % ἕως 50 % ἐξ αὐτῶν ἐνεγράφησαν ἤδη εἰς τοὺς καταλόγους ὡς δωρηταὶ αἵματος, ἐνῶ μεταξὺ των ἐνηλίκων τὸ ποσοστὸν ἀνέρχεται εἰς 10 % περίπου.

ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Ὁ Νορβηγικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἔχει διαφορὸς κατηγορίας εἰδικευμένων Σαμαρειτῶν. Τὸ σῶμα των Σαμαρειτῶν εἶναι διηρημένον εἰς ομάδας καταλήλους διὰ παντὸς εἶδους βοήθειαν εἰς δολοκλήρον τὴν χώραν. Αὐτὲς οἱ ομάδες παρέχουν τὶς πρῶτες βοήθειες εἰς περιπτώσεις ατυχημάτων καὶ καταστροφῶν παντὸς εἶδους.

Η ΕΡΥΘΡΑ ΗΜΙΣΕΛΗΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΧΟΛΕΡΑΣ

Μία τεραστία έκστρατεια ἐναντίον τῆς ἐπιδημίας χολέρας, ἡ ὁποία ἠπείλησε τὴν Βαγδάτην, ἔθεσε σὲ τρομερὴ δοκιμασία τοὺς ἐθελοντὰς τῆς Ἐρυθρᾶς Ἡμισελήνου τοῦ Ἰράκ.

Κρούσματα χολέρας — μιᾶς ἀπὸ τὰς φοβερωτέρας ἀσθενείας ποὺ γνωρίζομε ἀκόμη καὶ σήμερα — παρε-

Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς συνεργάζεται στενὰ με τὴν ΟΥΝΕΣΚΟ γιὰ τὴν καταπολέμηση τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ.

τηρήθησαν καὶ ἀνεκοινώθησαν ἐπισήμως ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸ τῆς Ὑγιεινῆς.

Ἡ Ἰρακινὴ Ἐρυθρὰ Ἡμισέληνος ἀπέστειλεν ἀμέσως, διὰ τοῦ ραδιοφώνου καὶ τῆς τηλεοράσεως, μήνυμα πρὸς ὅλους τοὺς ἐθελοντὰς, νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὴν ἔδραν των γραφείων τῆς.

Οἱ ἐθελονταὶ ἐχωρίσθησαν ἐν συνεχείᾳ εἰς ομάδας ἀνὰ τέσσαρες, ἐκ των ὁποίων οἱ δύο ἐγνώριζαν τὴν τεχνικὴν τοῦ ἐμβολιασμοῦ. Οἱ ομάδες ἀπεστάλησαν

εἰς ὅλας τὰς συνοικίας καὶ τὰ προάστια τῆς πόλεως. Ἐπὶ δώδεκα ἡμέρες καὶ με 12 ὥρον καθημερινὴ ἐργασία, ὁ ἐμβολιασμὸς ἐκάλυψε ὅλη τὴν πρωτεύουσα. Μετὰ μίαν περίοδον προσμονῆς γεμάτην ἀγωνίας, ἀνεκοινώθη ὅτι ἡ νόσος ἔχει ἀποτελεσματικὰ χαλιναγωγηθῇ.

ΝΙΓΗΡΙΑ

Ὡς μία προσεχὴ ἡ ὁποία εἰσηκούσθη χαρακτηρίζεται ἡ ἐνημέρωσις τοῦ κοινῶ τῆς Νιγηρίας ἐπὶ θεμάτων δημοσίας ὕγιειας. Δι' ἐνὸς προγράμματος ἐκπονηθέντος ὑπὸ τοῦ Διεθνoῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ παρέχονται ἄφθονα τὰ μέσα ἐπικοινωνίας καὶ γίνονται

Ἰατρός τοῦ Ε. Σ. ἐξετάζει Μωαμεθανὸ ποὺ ἀρρώστησε πηγαίνοντας στὴ Μέκκα.

πολλαπλαῖ προσπάθειαι νὰ λυθοῦν προβλήματα δημοσιότητας λόγω των διαφορετικῶν διαλέκτων τῆς χώρας.

Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τῆς Νιγηρίας συνέστησε μίαν ἐπιτροπὴν ἐξ εἰδικῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ θὰ μελετήσουν διάφορα θέματα ὕγιειας, ὅπως π.χ. ὁ πόλεμος κατὰ των ἐντόμων, καὶ τοὺς καλλίτερονους τρόπους διδασκαλίας τοῦ κοινῶ.

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ

Ὁ κ. Μπόλτον, διδάσκαλος Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Βρετανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἀνήγγειλεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς προσπάτου ἀποστολῆς του εἰς τὴν Ζαμπία, ὅτι δίδει μαθήματα Πρώτων Βοηθειῶν εἰς 110 μαθητὰς ἐκ τεσσάρων διαφορετικῶν ὁμάδων τοῦ Ε.Σ.Ζ. Ὁ ἴδιος θὰ παραδώσῃ προσεχῶς μαθήματα Πρώτων Βοηθειῶν εἰς ἐργάτας ἐργοστασίων καὶ ὑπαλλήλους ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς χώρας.

Ὁ κ. Μπόλτον, ἓνας νέος ἄνθρωπος, ἐδήλωσεν ὅτι τὰ μαθήματα προκαλοῦν παντοῦ ζωηρότατον ἐνδιαφέρον.

Ἐπὶ πλέον ὁ ἴδιος ὁργανώνει ομάδας Ἐρυθροσταυριτῶν διὰ τὸν ὁμαδικὸν ἐμβολιασμὸν καθὼς καὶ προγράμματα ὕγιεινῆς διὰ τῆς τηλεοράσεως.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΑΡΡΩΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ἄν καὶ δὲν γνωρίζουν ἀκόμη νὰ διαβάζουν. οἱ πὺ νέοι ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς των παιδιατρικῶν κλινικῶν τῆς Αὐστραλίας, ἀναμένουν με ἀνυπομονησία ἀφιξὶ τῆς κινητῆς βιβλιοθήκης, διότι αὐτὴ δὲν περιλαμβάνει μόνον βιβλία, ἀλλὰ καὶ κοντιὰ γεμάτα ἀπὸ παιχνίδια. Παιχνίδια εὐχρηστα, εὐχάριστα καὶ ἀπεστερωμένα προμηθεύει στὰ παιδιὰ ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τῆς Αὐστραλίας. Οἱ μικροὶ Ἐρυθροσταυρίτες ἐτοιμάζουν ἐπίσης δέματα με δῶρα κατάλληλα, γιὰ νὰ δωρηθοῦν σ' ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ, των ὁποίων ἡ ἐορτὴ συμπίπτει με τὴν παραμονὴ τους στὸ νοσοκομεῖο.

ΑΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ

Εἰς τὴν Σενεγάλην ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ καθοδηγεῖται ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν. Ἐγχειρίδιον φέρον τὸν τίτλον "Διαβάζω" ἐτέθη προσφάτως εἰς κυκλοφορίαν. Τὸ ἐγχειρίδιον τοῦτο συνετάγη καὶ ἀπευθύνεται εἰς ἀναλφαβήτους ἐνήλικας, προσπαθεῖ δ' ἐπὶ πλέον νὰ τοὺς προικίσῃ καὶ με ὠρισμένας ἀπλᾶς

Σ' ὅλο τὸν κόσμον οἱ Ἐρυθροσταυρίτες στέκουν ἀγρυπνοὶ φρουροί.

πρακτικὰς γνώσεις διὰ τὴν καθημερινὴν ζωὴν. Ἀλλὰ, καθὼς συμβαίνει παντοῦ σχεδόν, καὶ ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐργάζεται ἐκεῖ παραλλήλως διὰ τὴν πρόδοσιν τῆς Παιδείας.

ΚΑΝΑΔΑΣ

Οἱ θεαταὶ τῆς Καναδικῆς τηλεοράσεως εἶχαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθήσουν στὶς ὁθόνες των συσκευῶν τους ὅλες τὶς προετοιμασίες ἀποστολῆς, με προορισμὸ τὸ Μεξικὸ καὶ τὸ Ἐκονατόρ, δύο λινοτυπικῶν μηχανῶν, οἱ ὁποῖες θὰ ἐπιτρέψουν τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγῆς βιβλίων, περιοδικῶν καὶ ποιικίλων ἐκπαιδευτικῶν κειμένων διὰ τὴν Λατινικὴν Ἀμερικήν. Οἱ μηχανὲς αὐτὲς προσεφέρθησαν ἀπὸ μεγάλη ἐκδοτικὴ ἐταιρεία τοῦ Βανκούβερ στὰ πλαίσια μιᾶς έκστρατείας ἀναληφθείσης ὑπὸ τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ διὰ τὴν ἀλληλοβοήθειαν μεταξὺ των ἐθνῶν.

Οἱ πληροφορίες καὶ οἱ εἰκόνες ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸ περιοδικὸ τῆς Ἐνώσεως Συνδέσμων Ε. Σ. «Πανόραμα»

ΕΜΜΕΤΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

Μόνο του ούτε λεφτό

Έπαιζε με το τόπι του ένα μικρό μιά μέρα, έξω από το σπίτι του, δυο βήματα πιά πέρα. Εάφνου απ' το πεζοδρόμιο το τόπι του κυλάει στην ασφαλτο, και τρέχοντας για να το πιάσει πάει.

Μα νά, ένα αυτοκίνητο που έρχεται τρεχάτο. Κ' εϋθύς το δύστυχο μικρό — πώπω τι δράμα φοβερό — χωρίς άνασα βρίσκεται στις ρόδες από κάτω.

Λοιπόν, τ'όπαμε κι άλλοτε, μα θα το ξαναπούμε, γιατί δεν επιτρέπεται ποτέ να ξεχνούμε:

Ένα μικράκι ούτε λεπτό μόνο του μην τ' αφήνετε. Δε θέλει ώρες το κακό. Σε μια στιγμή γίνεται. (Α. Β.) Ο ΠΑΠΟΥΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

Προβέχετε τα μανιτάρια

Μην τὰ τρώς τὰ μανιτάρια εάν πρώτα δεν πειστής, ότι κίνδυνο δεν τρέχεις να δηλητηριαστής.

Και άμέσως εξηγουμαι: Στο δοχείο που τὰ βράζεις, πρέπει κάτι άσημένιο μέσα πάντοτε να βάζεις. Ένα κουτάλακι, άς πούμε.

Κι άμα βράσουν, αν δεν έχη το κουτάλι σου μαυρίσει, τότε φάε τὰ μανιτάρια. Τίποτε μη σε φοβίση.

Μ' αν τυχόν και το κουτάλι μιά μαυρίλα έχει βγάλει, τότε αυτά τὰ μανιτάρια πρέπει εϋθύς να πεταχτούνε, γιατί όσοι θα τὰ φάνε θα δηλητηριαστούνε. (Α. Β.) Η ΓΙΑΓΙΑ

ΣΥΣΤΑΣΙΣ

Οι Έρυθροσταυρίτες μας που στέλνουν χειρόγραφα για τη στήλη συνεργασίας, δεν πρέπει να γράφουν από τις δυο όψεις του χαρτιού, γιατί δυσκολεύουν τους τυπογράφους. Διαβάζουμε μόνο όσα κείμενα είναι γραμμένα από την μιάν όψη.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

- ΠΛΟΥΤΟΣ μεγάλος είναι ή φτώχεια που δεν έχει χρέη. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ
- ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ είναι ή μνήμη της καρδιάς. ΜΥΣΣΕ
- ΤΟ ΧΡΕΟΣ είναι ή χειρότερη πενία. ΠΛΙΝΙΟΣ
- ΤΑ ΧΡΕΗ μοιάζουν με τὰ παιδιά : όσο μικρότερα είναι, τόσο πιο πολύ φωνάζουν. ΡΕΝΑΝ
- «ΜΟΧΘΕΙΝ άνάγκη του θέλοντας εϋτυχεϊν» ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ
- ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ να κοιμηθής νηστικός παρά να σηκωθής χρωμένος. ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ
- Η ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ είναι άληθινή αίμορραγία της ψυχής. ΜΠΕΡΝΑΝΟΣ
- ΕΚΕΙΝΟΣ που πιστεύει ότι το χρήμα τὰ κάνει όλα, είναι πρόθυμος να κάνει τὰ πάντα για το χρήμα. ΒΥΡΩΝ
- ΝΑ ΛΕΕΣ πάντα τις χαρές σου στους άλλους, μα να κρύβης απ' όλους τις λύπες σου. ΖΙΜΜΕΡΜΑΝ
- ΟΠΟΙΟΣ δεν στερείται από τ' απόλυτως άναγκαία δεν είναι φτωχός. ΟΡΑΤΙΟΣ
- ΧΑΡΕΣ και πλούτη να χαθούν και τὰ βασίλεια κι όλα, τίποτα δεν είν' αν στητή μόν' ή ψυχή κι όλόκληρη. ΣΟΛΩΜΟΣ

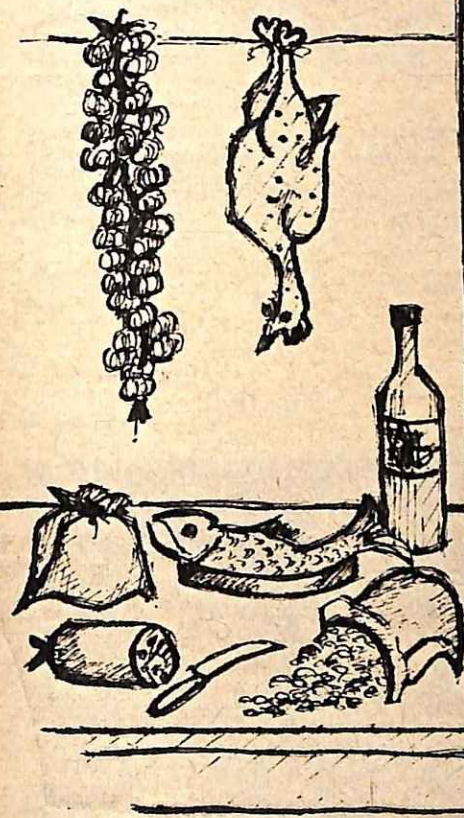
ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ :

- 1) Πρέπει να συμπληρωθούν και να μās σταλούν το ταχύτερον: το Γενικόν Δελτίον έγγραφής του σχολείου εις τον Ε.Ε.Σ.Ν. και έν συνεχεία αί καταστάσεις έγγραφής Έρυθροσταυριτών.
- 2) Έπιστροφαι φυλλαδίων Περιοδικού γίνονται δεκτά μόνον μέχρι τέλους του έπομένου μηνός: δηλ. τεύχη Δεκεμβρίου 1966 θα γίνονται δεκτά μόνον μέχρι τέλους Ιανουαρίου 1967.
- 3) Τὰ έμβάσματα δια το Περιοδικόν να μη στέλλωνται προσωπικώς, αλλά άπροσώπως: «Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», όδός Λυκαβητού 1, — διότι άλλως δυσχεραίνεται ή είσπραξις.
- 4) Έπάρχουν εις τὰ Γραφεία μας ώραια μεταλλικά σήματα Ε.Σ.Ν. αντί 0,50 δρχ. έκαστον, τὰ όποια άποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας και έμβάσματος του άντιτίμου.
- 5) Πρέπει να στέλλετε εις τὰ γραφεία μας σύντομον περίληψιν της Έρυθροσταυρικής δράσεως των μαθητών δια να δημοσιεύωμεν εις το Περιοδικόν και να ενημερώνωμε την Γενεύν.
- 6) Αί άποστέλλόμεναι προς δημοσίευσιν φωτογραφίαι να άπεικονίζουν Έρυθροσταυρικην δράσιν και να είναι όσο το δυνατόν παραστατικώτεραι, ώστε ή επεξήγησις να είναι σχεδόν περιττή και τὰ πρόσωπα να φαίνωνται τελείως άπορροφημένα από την εργασίαν των.

Η ΥΓΕΙΑ

Τά είδη διατροφής

ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ έπιστήμονες συνηθίζουν να υπολογίζουν τις άπαιτήσεις του σώματος σε γραμμάρια ή άλλες μονάδες βιταμινών, πρωτεϊνών κλπ. Όμως ό μέσος άνθρωπος δεν είναι άπαραίτητο να έχη τεχνικές γνώσεις για να βελτιώση τις συνήθειές του ως προς την διατροφήν. Έπάρχουν άλλωστε όδηγοί διατροφής που ταξινομούν τις τροφές σε 4 βασικές ομάδες και

Σχεδιασμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

αναφέρουν τί συνδυασμούς πιάτων χρειάζεται ό άνθρωπος.

Το Άμερικανικόν Έπουργείο της Γεωργίας περιέγραψεν έσχάτως τις ομάδες αυτές ως δημοσιεύονται κατωτέρω, με σχετικήν προσαρμογήν προς τις ελληνικές συνήθειες :

1.— Γαλακτερά : Δύο φαγητά ήμερησίως για τους έφήβους, περισσότερα για τὰ παιδιά και για

τις γυναίκες που κυοφορούν ή θηλάζουν. Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει το γάλα και διάφορα είδη τυρού, προσφέρει δε κυρίως ασβέστιον, πρωτεΐνην, βιταμίνες και άλλα θρεπτικά συστατικά.

2.— Πρωτεΐνες : Δύο φαγητά ήμερησίως. Σ' αυτήν την ομάδα περιλαμβάνεται το κρέας (βοδινό, χοιρινό, αρνίσιο, πουλερικά), τὰ θαλασσινά έν γενεί, καθώς και τὰ φασόλια, μπιζέλια, φακή, καρύδια, αυγά και τὰ όλόκληρα δημητριακά. Η ομάδα αυτή έκτιμάται κυρίως για το περιεχόμενό της σε πρωτεΐνες, αλλά προσφέρει επίσης βιταμίνες και μεταλλικά συστατικά.

3.— Χορταρικά — Φρούτα : Δύο τρία φαγητά την ήμερα, νωπά ή μαγειρευμένα. Συντελούν κυρίως στον έφοδιασμό του σώματος με βιταμίνες και μεταλ. συστατικά.

4.— Δημητριακά : Δύο ή περισσότερα φαγητά την ήμερα. Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει τὰ δημητριακά με όλόκληρο το σπείρι (σιτάρι, ρύζι, άραποσίτι, κριθάρι, κεχρί κλπ.), το ψωμί και τὰ προϊόντα άρτοποιίας, ζυμαρικά κλπ. Οι τροφές αυτές παρέχουν πρωτεΐνες, σίδηρο, βιταμίνη Β κι άλλες θρεπτικές ούσιες.

Άλλες τροφές : Λίπη, έλαιόλαδο κατά προτίμησην, ζάχαρη και μέλι είναι επίσης άπαραίτητα για την συμπλήρωσιν της διατροφής και ένεργείας.

Η άνωτέρω κατάταξις των τροφίμων ισχύει εξ ίσου για κρεοφάγους και χορτοφάγους, από την άποψη της άναγκαίας έπιλογής και ποικιλίας για μιά πλήρη διατροφή. Άλλά οι χορτοφάγοι όφείλουν ιδιαίτερα να προσέχουν, ώστε αφού δεν θα τρώνε κρέας να λαμβάνουν με άλλα τρόφιμα άρκυτες πρωτεΐνες, χωρίς να λαμβάνουν πάρα πολλές θερμίδες. Η έλλειψις πρωτεϊνών εκδηλώνεται ως μείωσις ένεργείας, ελάττωσις νοητικής ικανότητος, ευερέθιστον ή βουλιμία κρέατος και τροφής έν γενεί. Τὰ άμινοξέα που αποτελούν τις πρωτεΐνες χημικώς είναι τὰ ίδια, άσχετως

Ο ΤΥΦΛΟΣ

ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 10)

εκεί είναι καλύτερα. Είναι τὰ μέρη μου. Δεν τὰ βλέπω πιά μα τὰ νιώθω, σαν το κρέας μου. Κι άργεί ή σύνταξη...».

Ο Δημήτρης τον άκουγε κι όλο πιο πολύ τον συμπονούσε. Άχ, να ήταν Κράτος ό ίδιος, να του έδινε άμέσως την εϋλογημένη τη σύνταξη! Εαφνικά... Εαφνικά, θυμήθηκε! Θυμήθηκε πως ό πατέρας του είχε μιά πολύ μεγάλη θέση στο Έπουργείο των Οικονομικών. «Νά ή σωτηρία!» Μα δεν είπε τίποτα στον τυφλό, γιατί ήταν κ' έξυπνος ό Δημήτρης, σοβαρός και προνοητικός. Μονάχα του γύρεψε τ' όνομά του, έτσι για να τον θυμάται, τώρα που γίνανε φίλοι. «Αύριο τ' άπόγευμα, αν μου μείνη λίγη ώρα, θάρθω να σου κάνω συντροφιά στο γαλατάδικο, να μου μιλήσης για το χωριό σου στη Μακεδονία, για κείνα τὰ χρόνια που ήταν οι Γερμανοί, για πολλά άλλα». «Ναί, ναί παιδί μου, θα σε προσμένω», άπάντησε ό τυφλός. Στο μπρούτζινο πρόσωπό του, είχε άπλωθ ή ένα άόριστο χαμόγελο χαράς. Έτσι τουλάχιστον του φάνηκε του Δημήτρη, καθώς ό τυφλός άρχισε ν' άργοβαδίξη προς το σπίτι του, τείνοντας μπροστά, κινώντας δεξιά κι άριστερά το λευκό ραβδί του, σά να ήθελε μ' αυτό να διώξη τὰ σκοτάδια που τον ζώναν.

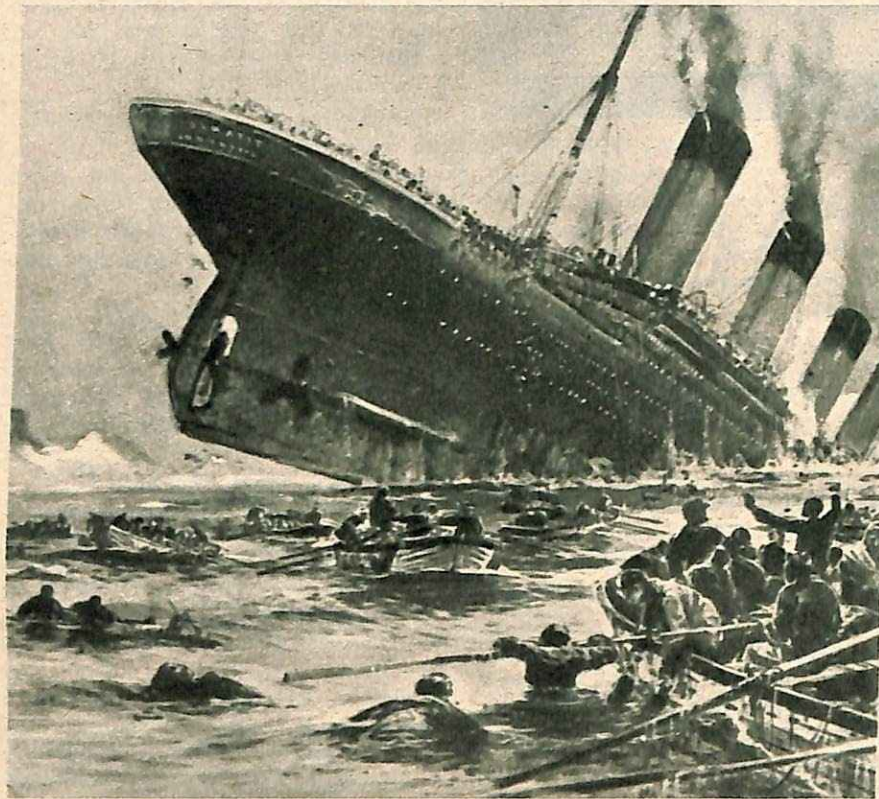
Τώρα, μπορούμε να είμαστε βέβαιοι, πως ό Δημήτρης έκασε πολύ καλά τη δουλειά του. Μόνο πως όταν κατεβαίνει στο Γαλακτοπωλείο, δε βλέπει πιά τον τυφλό. Μόνο την καρέκλα που καθόταν εκείνος ώρες κι ώρες.

Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

εάν προέρχονται από ζωική ή φυτική τροφή, ώστε ή θρεπτική αξία της πρωτεΐνης των φυτών είναι της ίδιας ποιότητος με την πρωτεΐνη των κρεάτων, με μόνη διαφορά ότι δεν υπάρχει στην ίδια ποσότητα φυτικής τροφής τόσο πρωτεΐνη όση στην ζωική τροφή. Έπομένως, ό χορτοφάγος πρέπει να είναι βέβαιος ότι ή διαίτά του περιέχει επαρκή ποσότητα πρωτεϊνών και ότι αυτές οι πρωτεΐνες περιέχουν την άπαιτούμενη ποικιλία άμινοξέων.

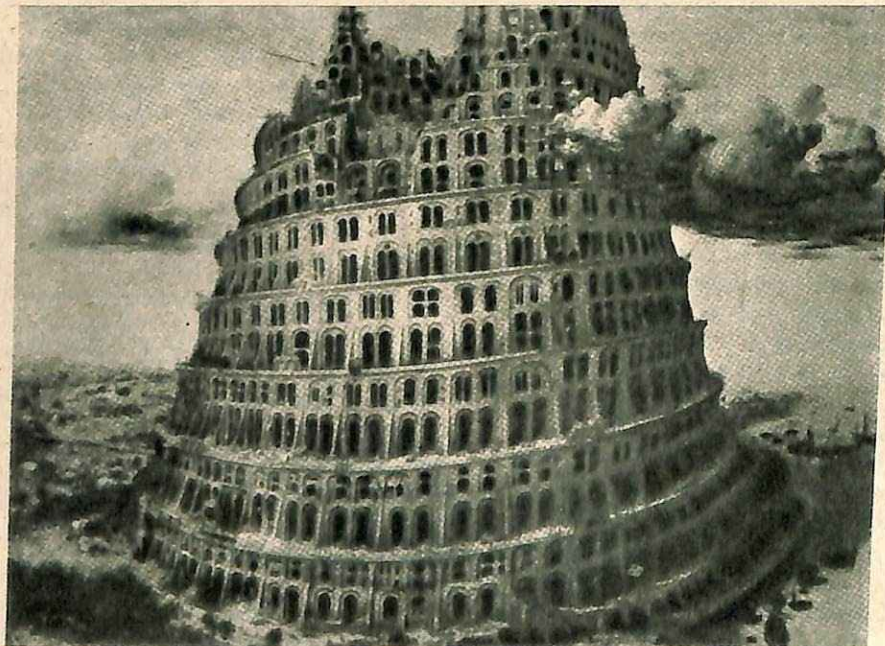
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΣΥΝΕΒΗ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ ΤΟΥ 1912

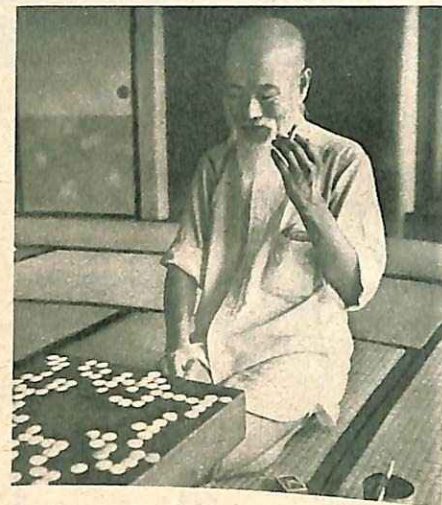
Τὸ ναυάγιο τοῦ «Τιτανικοῦ». Σχεδιάσμα τοῦ Γερμανοῦ ζωγράφου Βίλλυ Στούϊβερ.

★
Ο ΠΥΡΓΟΣ ΒΑΒΕΛ

Ὁ ζωγράφος Π. Μπρύνγκαλ ἐφίλοτέχνησε τὸν πίνακα αὐτὸν γιὰ νὰ συμβολίσῃ τὴν μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐθνῶν ἀσυνεννοησίαν.

ΙΑΠΩΝΙΑ

Τρόφιμος τοῦ Γηροκομείου, εὐχαριστημένος, ὅπως φαίνεται, ἀπὸ τὴν ἐκεῖ διαμονή του.

★
ΜΕΞΙΚΟ

«Καθισμένος πολεμιστής», ἀγαλμα ἀπὸ ὀπτῆ γῆ. Θεωρεῖται ἀριστουργημα τῆς Ἀρχαίας Μεξικανικῆς τέχνης.

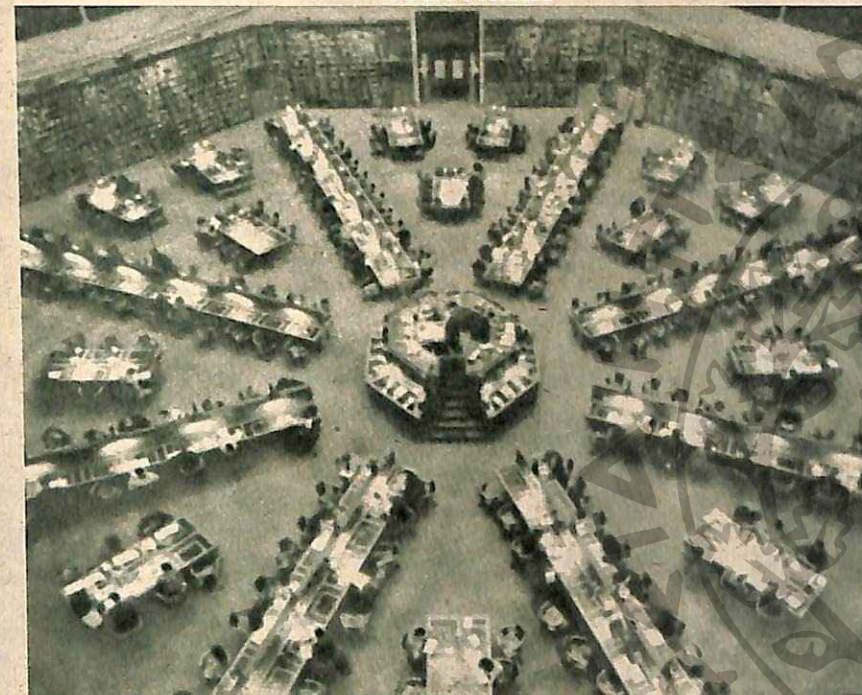
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΛΑΠΩΝΙΑ

Σκανδιναυὸς γιατρός ἐξετάζει ἓνα νεογέννητο Λάπωνα.

★
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Ἡ κεντρικὴ αἴθουσα τῆς Λαϊκῆς Βιβλιοθήκης τῆς Μελβούρνης, ποὺ εἶναι ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες τοῦ κόσμου. Ἐχει πλέον ἀπὸ 600.000 τόμους.

ΙΣΡΑΗΛ

Ἐνας ἀκόμη Ἑβραῖος ποὺ πηγαίνει νὰ ἐγκατασταθῇ στὸ νέο κράτος.

★
«ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΨΑΡΙ ΤΡΩΕΙ ΤΟ ΜΙΚΡΟ»

Παραστατικὸ σχεδιάσμα ἑνὸς ἐρευνητοῦ τῶν βυθῶν.

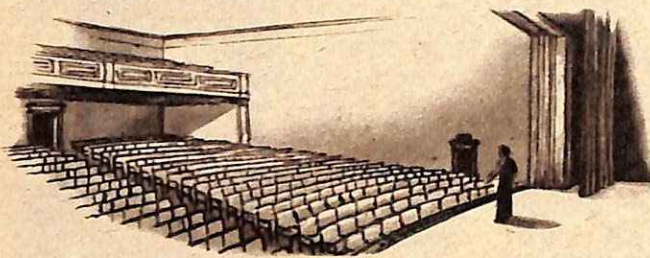
(Οἱ φωτογραφίες ἐλήφθησαν ἀπὸ διάφορα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ «Ὁ Ταχυδρόμος»)

Η Η Χ Ω

Α ΜΑ ΔΕΝ ΜΠΟΡΗΣ να βρής κανένα για να παίξεις μαζί, τι κάνεις; Δεν αποφασίζεις καμιά φορά να παίξεις μόνος σου;

Πετάς τη μπάλα σ' έναν τοίχο και την πιάνεις άμα τινάζεται από κεί. Είναι το ίδιο μ' αυτό που συμβαίνει όταν βρίσκεσαι σ' ένα μεγάλο κτίριο, σ' ένα δάσος ή κοντά σ' ένα βράχο, και ξεφωνίζεις. Τα κύματα ήχου της φωνής σου πάνε στον τοίχο — για να πάρουμε μόνον αυτόν παράδειγμα — κι αφού χτυπήσουν εκεί, ξαναγυρίζουν σ' εσένα, όπως ή μπάλα. "Αν χτυπήσουν αρκετά δυνατά, επιστρέφουν στ' αφτιά σου. Όταν κάνουν αυτό, τότε δημιουργείται ή χ ω, αυτό που ο λαός μας λέει αντίλαλο.

Συμβαίνει κάποτε να βγαίνουν ακατάλληλες με-

ριζές αίθουσες συναυλιών ή θεάτρων γιατί, εξ αίτιας ελαττωματικής κατασκευής, οι αντίλαλοι έρχονται απ' όλους τους τοίχους στ' αφτιά των ακροατών. "Αν μιλήση κανείς από το μέρος της σκηνής τα λόγια του ξαναγυρίζουν πίσω: είν' ο αντίλαλος, ή ήχω. Για να διορθώσουν αυτό το κακό κρεμάνε κουρ-

Η ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

ΝΙΚΗΦ. ΛΥΤΡΑ «Τα Κέλαντα»

τίνες στους τοίχους ή τους σκεπάζουν με ύφασματα, χαρτιά ή άλλα υλικά που έχουν πόρους ή τρύπες για να εμποδισθή ή αναμετάδοση του ήχου.

Τώρα, τ' αφτιά που δέχονται τους ήχους είναι έντελώς όμοια; "Υπάρχουν δυο άνθρωποι που έχουν

όμοια αφτιά; Το πιθανότερο είναι πως δεν υπάρχουν.

Θέλετε να δοκιμάσετε την ακοή σας και να την συγκρίνετε με την ακοή ενός άλλου παιδιού; Πάρτε ένα ρολόι, φέрте το στο δεξί σας αφτί κι απομακρύνετε το σιγά-σιγά ώσπου να μην ακούτε το τικ-τάκ. Σημειώστε σε ποιά απόσταση βρίσκεται από το αφτί σας. Έπειτα βάλτε το στο άλλο, το αριστερό αφτί να ιδήτε αν διαφέρει ή απόσταση.

"Αν σās μμηθή ένα άλλο παιδί, κάνετε τη σύγκριση κι όποιο αφτί ακούει από πιο μακριά το τικ-τάκ, έχει καλύτερη ακοή.

Μπορείτε να κάνετε και τούτο το πείραμα: Να κλείσετε μ' ένα μαντήλι το έν' αφτί, ν' απομακρυνθήτε από τον τοίχο και να βγάτε μια φωνή. Αυτό επαναλάβετε με κλεισμένο το άλλο αφτί: θα ιδήτε ίσως ότι μεταξύ τους υπάρχει κάποια διαφορά.

Οί άρχαίοι Έλληνες είχαν προσωποποιήσει την ήχω. Έπλασαν με τη ζωρή τους φαντασία μια ωραία νύμφη που κρυβότανε στα δάση και στα βουνά κ' έτρεξε να ξαφνιάση εκείνους που ξεφώνιζαν ξαναλέγοντας με όμοια, αλλά βαθύτερη φωνή, τα λόγια τους.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Γινόταν μια φοβερή αεροναυμαχία στον Ειρηνικό μεταξύ 'Αμερικανών και Γιαπωνέζων. Ήταν μια κόλαση φωτιάς και αίματος. Ή φρίκη κι ο τρόμος, αλλά και ή αποφασιστικότητα ήσαν ζωγραφισμένα στα πρόσωπα των μαχητών και των δυο παρατάξεων.

Πάνω σ' ένα αμερικανικό πολεμικό ένας ναύτης πυροβολητής δεν σταματάει να ρίχνει με το πυροβόλο του, ενώ δίπλα του ο γεμιστής τον τροφοδοτεί συνεχώς με πυρομαχικά.

Κάποια στιγμή έπιασε λόξυγκας τον πυροβολητή κι αφού είδε ότι δεν έννοούσε να τον αφήσει, γύρισε στο συνάδελφο και βοηθό του και, φωνάζοντας για ν' ακουστή, του λέει: «κάνε κάτι να τρομάξω για να μου κοπή ο λόξυγκας»!

*

«Είχα πάει στην Πρωτεύουσα τελευταία», διηγείται στους φίλους του ένας άστεϊος, και μίας και πήγα σκέφτηκα ν' ανακατευτώ με την πολιτική. Μίλησα, λοιπόν, σε κάποιον απ' τους μεγάλους και το πρώτο πράμα που με ρώτησε ήταν τί θα μπορούσα να κάνω. Του απάντησα «τίποτα». Τότ' εκείνος, ένθουσιασμένος, φώναξε: «θαυμάσια! "Ετσι δεν θα χρειαστής και προγύμναση»!

(Από τ' άγγλικό) Θ. ΣΠΗΛΑ - ΑΧΑΙΟΣ

Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 11)

παράθεση του άρχαιου κειμένου στην άριστερή σελίδα, ή με την έκδοση σε ξεχωριστούς τόμους όλων των έργων των άρχαιων συγγραφέων. "Ήδη έχουμε — και το θεωρούμε αυτό μεγάλη κατάκτηση της ζωτανής μας εθνικής παιδείας — δλόκληρο τον Πλάτωνα και στο πρωτότυπο και σε ωραία μετάφραση, στη δημοτική. Είναι έργο του Γιάννη Κουχτσόγλου, έργο αληθινά μεγάλης πνοής, επιμονής και ύπομνης. Τον ευχαριστούμε γι' αυτήν την ανυπολόγιστης αξίας πνευματική προσφορά, όπου μās χαρίζει

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

κόρη τους έσφαξαν γρήγορα, γρήγορα δυο κότες και τις τηγάνισαν με αυγά. "Άλλη μια την έβρασαν σούπα. Κάθισαν όλοι πεινασμένοι γύρω από το τραπέζι. Μά ξάφνου έρχεται ένας χωρικός και τους λέει τρομαγμένος: «Βούλγαροι κύκλωσαν το χωριό». Τινάχθηκαν όλοι δρθιοι, ο Ράμναλης είπε: «Νά πά- ρουν οί χωριάτες τα όπλα». Ο Μαζαράκης, ψυχραιμότερος, αφού έσιαξε το μονόκλ του, ρώτησε το χωρικό:

- Κομιτατζήδες είναι ή στρατιώτες;
- Στρατιώτες, απάντησε.
- Και είναι πολλοί;
- Πολλοί.
- Τί θέλουν; Τί ζητούν;

— Τους ρώτησε ο Τραγιάννης Δήμου, μά δεν απάντησαν. Φαίνονται άγριεμένοι.

— Δεν υπάρχει λόγος άνησυχίας, θα συνεννοηθώ εγώ με τον Διοικητή τους. Θα ξέρη, έστω και λίγα, γαλλικά.

Όστόσο έμνησε στο Ναούμη και την ομάδα 'Ιατρίδη να έχουν το νού τους και να είναι έτοιμοι για κάθε ένδεχόμενο.

"Απ' την άλλη μεριά ο Ράμναλης έστειλε κρυφά σχετικές διαταγές, και σε λίγο άρκετοι ένοπλοι χωρικοί έγκαταστάθηκαν σε σπίτια γύρω από κείνο του Μουχτάρη και περισσότεροι σε άλλα άκραία.

"Η άμυνα του χωριού ήταν πιά έτοιμη ν' αντιμετώπιση την πολιορκία και την έχθρική επίθεση. Το δεύπνο συνεχίστηκε, με πολλά όμως κομπιάσματα. "Η μητέρα και ή γυναίκα του Μουχτάρη, που έσέρβιραν δρθιες, έκαμαν το σταυρό τους.

"Η κόρη, γενναιότερη, θέλησε να χύσει κρασί στα ποτήρια, μά τα χέρια της, που είχαν κάποιο τρέμουλο, έχυσαν άρκετό και στο τραπέζι.

— Θα γίνη το θέλημα του Θεού! Είπε ο Ράμναλης αδειάζοντας το ποτήρι του.

"Η πολιορκία όμως συνεχίστηκε όλότελα ειρηνική... Μια κίνηση παρουσιάστηκε μονάχα στο χάνι. Έκεϊ κατευθύνθηκε έξαλλος με κάμποσους στρατιώτες ο Διοικητής της πολιορκητικής ζώνης και...

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΕΛΒΕΤΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ

"Η Έλβετική Πρεσβεία έχει στην κατοχή της και δανείζει δωρεάν εις τὰ Σχολεία τὰ όποια διαθέτουν μηχανήμα προβολής 16 mm. διαφόρους ταινίας μικρού μήκους, όπως «'Η ζωή και το έργον του 'Ερ. Ντυνάν», ο «'Ερυθρός Σταυρός», τὰ «'Ελβετικά σχολεία». «'Όταν ήμαστε μικρά παιδιά», «Τέχνη και Νεότης», «Συναντήσεις» κλπ. Οί ταινίες είναι διάρκειας 20' έως 30' και εις την γαλλικήν γλώσσαν. Διά περισσοτέρας πληροφορίας και συνεννόησιν διά τον δανεισμόν ή διεύθυνσιν είναι Έλβετική Πρεσβεία: όδός Μακεδόνων 8 (Τ.Τ. 601). Τηλ. 640.801 - 640 - 802, 'Αθήναι.

A.K.

θαυμαστής της κόκκινης φοράδας Βούλγαρος ταγματάρχης.

— Έδώ είστε, Έλληνες ψεφτοαντάρτες και ζωοκλέφτες; Βρυχήθηκε βουλγάρικα.

— Ζωοκλέφτες είναι οί κομιτατζήδες σύντροφοί σου, του απάντησε στην ίδια γλώσσα ο Ναούμης.

— Θέλω τη φοράδα μου... Θέλω τη φοράδα μου... που μου την άρπάξατε προχθές το πρωί.

— 'Η φοράδα δεν είναι δική σου, ούτε του φίλου σου Ταμπαλάκωφ.

— Δώστε τη φοράδα...

— 'Η φοράδα είναι του καπετάν Γιάννη. Το ξέρει όλος ο κόσμος. Το ξέρεις και σύ.

— Τη φοράδα μου... Τη φοράδα μου, γιατί θα χυθή αίμα...!

— Δεν είναι δική σου και άπορώ, μά το Θεό, πως κάνεις έτσι. "Αν ήσουν σωστός άξιωματικός έπρεπε να έχης φυλακίσει τον Ταμπαλάκωφ και τους συντρόφους του. "Εστησαν προχθές άτιμη ένεδρα να σκοτώσουν τον καπετάν Γιάννη. Τους ξέφυγε. Μά σκότωσαν το σύντροφό του και άρπαξαν τη φοράδα. Και έρχεσαι να την ζητήσεις χωρίς να ντρέπεσαι;

— Όστε δεν είμαι άξιωματικός; ! Έγώ, κοτζάμ ταγματάρχης του κοσμοξακουσμένου βουλγαρικού στρατού; ! Με βρίζετε κιόλα!

Και γύρισε στους στρατιώτες του που τον είχαν ακολουθήσει παραξενεμένοι και πρόσταξε «άγρια» (πύρ). Μά εκείνοι άλληλοκοιτάχθηκαν και άρχισαν ν' αποσύρωνται.

"Ήταν έφεδροι οικογενειάρχες απ' τη Βόρειο Βουλγαρία, που δεν είχαν καμμία διάθεση να σκοτωθούν για μια ξένη και κλεμμένη φοράδα. Δεν πολυχώνευαν εξ άλλου τους κομιτατζήδες και γενικά τους Βουλγαρομακεδόνες. "Εβλεπαν έπειτα στραμμένα κατ' άπάνω τους, έτοιμα, πολλά τουφέκια.

— Ποϋ φεύγετε; ! Παλιόσκυλα, δεν ντρέπεσθε; Θα σās στείλω στο Στρατοδικείο, ούρλιαξε ο ταγματάρχης. Μά εκείνοι εξαφανίσθηκαν στο σκοτάδι.

Τα είπαν και στους άλλους στρατιώτες και ή πολιορκία διαλύθηκε χωρίς να άρχισή νέος Τρωικός πόλεμος για την ωραία κόκκινη φοράδα.

Γ. ΜΟΛΗΣ

(Από το νέο βιβλίο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ — Ο ΜΙΣΟΤΡΕΛΛΟΣ ΚΟΥΤΡΕΛΗΣ»)

(Συνέχεια από τὸ προηγούμενο καὶ τέλος)

Αί σημεριναί γέφυραι, σιδηροδρομική και οδική, ἔχουν ἀπόστασιν 215 μέτρων ἢ μία τῆς ἄλλης. Τὰ πλοῖα ποῦ διέρχονται τῆς διώρυγος καταβάλλουν, εἰς τὴν

ΒΑΣ. Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Διδάσκαλος Ε' Ἀθηνῶν

ΠΛΗΣΙΑΖΟΥΝ Χριστούγεννα,

Οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁμοῦς αὐτοῖς δὲν
ἐβλῆκαν. Προτίμησαν μονάχα ν'
ἀλλάξουν δρόμο καὶ νὰ μὴν γιορτά-
σουν, ὅπως κάθε χρόνο τὴν μεγάλη
εὐορρήτη μαζί με τὰ ἀγαπημένα τους
ὄσοιπα, ἀλλὰ νὰ παρασταθοῦν
ζὺς με τὴν Παρθένο Μαρία τοὺς
γγέλους καὶ τοὺς Τρεῖς Μάγους

ΕΥΓΕΝΙΑ Ε. ΜΗΤΣΗ
Μαθήτριά Γ' Τάξ.
ΙΑ' Γυμν. Θηλ. Ἀθηνῶν

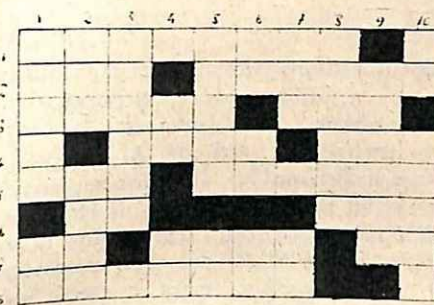
ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΙΣ

ΑΝ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
Γυμ. Κάτω Πορόια.

ΠΩΣ ΕΕΚΙΝΗΣΕ

Ε. Ρ. ΑΝΙΣΤΗΣ
Γυμν. Θεσσαλονίκης

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Καθ' ἑ τ ω ς : 1. Νησάκι τῆς Ἰταλίας
 με μεγάλη τουριστική κίνησι — Τὸ ἴ-
 διο μετ' τὸ 7 γ' ὀρίζοντίως. 2. Εἰδικὸς
 σύνδεσμος (ἀντιστρ.) — Ἀναφορικὴ
 ἀντωνυμία (γεν. θηλ.). 3. Ὑπῆρξε
 πατρίς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.
 4. Ἀγγλικὴ διάζευξις — Ξενικὴ
 ἄρνησις. 5. Ἐξοδο γιὰ πολλὰς οἰ-
 κογένειαι (ἀντιστρ.) — Ὅ,τι καὶ
 τὸ 4 καθ. α'. 6. Ὅ,τι καὶ τὸ 4 καθ.
 β' — Ἀποτρέπει — Τὸ λένε συχνὰ
 οἱ βαρῆκοι. 7. Δέρμα ζῶον — Δύο
 ὅμοια ποιοτικὰ. 8. Εἶναι καὶ ὁ γενι-
 κὸς γραμματεὺς τοῦ Ο.Η.Ε. 9. Ἔτσι
 ἐλέγετο ὁ ἱερεὺς τῶν ἀρχαίων Βα-
 βυλωνίων (ἐνάρθρ.). 10. Μιὰ νό-
 τα — Εὐρίσκεται στὸ στόμα μου.
 Α. ΚΥΡΙΑΤΣΟΥΛΗΣ Γυμν. Ρόδου

ΕΛΛΗΟΦΩΝΗΝ

ΣΕΒΑΣΤΗ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΥ
Πανορμίτειον Λύκειον Σύμης
ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ
Α΄.

Τί εἶναι κεῖνο πού πολλοί τὸ ζη-
τοῦν, ὅλοι τὸ δύνουν, ἀλλὰ σπάνια
γίνεται δεκτό;

**Το πιο συγχρονισμένο κι'εύχарιστο μέσο
για να μάθετε ξένες γλώσσες**

"Ένα τέταρτο την ημέρα αρκεί...
... και σε τρεις μήνες θα μιλάτε ελεύθερα, σωστά
και με το γνήσιο τονισμό...

Δωρεάν διδασκαλία γραπτών ασκήσεων σας.
Μόλις περάσετε το κοδανά από τα 50 μαθήματα LINGUAPHONE, αν θέλετε, μπορείτε να συμπληρώσετε και το αντίστοιχο φύλλο γραπτών ασκήσεων και δά μάς τις στέλνετε για να σας επιστρέψουν διορθωμένες και σχολιασμένες από τους καθηγητές του Ινστιτούτου, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση σας.

ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΜΑΣ ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΥΤΟ - ΓΙΑ ΝΑ ΛΑΒΕΤΕ ΤΕΥΧΟΣ ΔΩΡΕΑΝ

Στείlate μου παρακαλώ, δωρεάν και χωρίς υποχρέωση μου, το αναλυτικό σας τεύχος. Ή γλώσσα που ε'νδιούμαστε είναι η γιά: **Μόρφωση, Εξετάσεις, Ταξίδια, γιά να βελτιώσω τη θέση μου, γιά να μάθω ένα ποσό Αγγλίας** **Ετών** (συμπληρώστε, και στείτε, 5,11 δαν όσος σφύρα). Αν βρείτε στις "Αθήνας μαρετίε και να πός έμιας-φύστε και να άκούσετε το LINGUAPHONE, χωρίς υποχρέωση σας.).

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΛΙΝΓΥΑΡΦΟΝΕ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 10 - ΑΘΗΝΑΙ - 134
ΤΗΛ. 623-880 • Θεο/νική: Τσιμισκή 68 • ΤΗΛ. 70.386

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Πολλά είναι τὰ θύματα κυρίως με-
ταξύ τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἀπὸ
ἄγνοια τοῦ σοβαρωτάτου κινδύνου
περιεργάζονται ἐγκαταλελειμμένα πο-
λεμφοδία (χειροβομβίδες, νάρκες
κλπ.) Γι' αὐτοὺς τονζιομεν καὶ πάλιν
ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργάζωνται τέ-
τοια ἀντικείμενα, οὐτε ν' ἀφήνουν
ἄλλους νὰ τὰ πλησιάζουν, ἀλλὰ μό-
λις τ' ἀνιχνεύσουν νὰ εἰδοποιοῦν ἀ-
μέσως τὴν κλησιεστέρην ἀστυνομικὴν
ἢ στρατιωτικὴν Ἀρχήν.

Г.

Ποιὰ εἶναι ἡ πόλις τῆς Πελοποννήσου ποὺ μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὅταν τὴν ρωτοῦσες πῶς λέγεται σοῦ ἀπαντοῦσε : «ὕγιαίνω»;

ΚΑΤΙΝΑ Α. ΚΑΣΝΕΣΤΗ
Γυμν. Κρανιδίου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΑΤΛΑΝΤΙΣ

Ο Έκδοτικός μας Οίκος επέτυχε, χάρις στον άρτιο μηχανικό του εξοπλισμό, να προσφέρει στο Έλληνόπουλο βιβλία που θα τα ζήλευαν και τα παιδιά μεγάλων και πλουσίων Κρατών. Η προσφορά αυτή του Οίκου μας είναι καθαυτό έθνικη προσφορά.

Έχουν έκδοσή οι παρακάτω σειρές, έκτυπωμένες και εικονογραφημένες καλλιτεχνικώτατα, σε χαρτί άριστης ποιότητας και εξώφυλλα όφσετ.

ΤΑ ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ ΜΟΥ ΒΙΒΛΙΑ

Διεύθυνση: "Άλκη Κ. Τροπαιάτη

Μιά πρωτότυπη σειρά από 33 διαλεχτά παιδικά βιβλία, γραμμένα όλα από Έλληνες συγγραφείς και εικονογραφημένα από Έλληνες ζωγράφους.

ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΕΩΝ (Τόμοι 42)

Τα άθανάτα έργα των μεγαλυτέρων συγγραφέων του κόσμου σε έκλεκτες μεταφράσεις και με πλουσιώτατη εικονογράφιση από παγκοσμίου φήμης καλλιτέχνες.

ΤΑ ΚΑΛΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μιά σειρά από 44 παιδικά βιβλία, με τα καλύτερα έργα Έλλήνων και Ξένων συγγραφέων.

ΙΟΥΛΙΟΣ ΒΕΡΝ (Τόμοι 18)

Ένα όνομα — σύμβολο μέσα στον κόσμο των βιβλίων που γοητεύουν τα παιδιά, αλλά συγκινούν, ταυτόχρονα, και τους μεγάλους. Γιατί ο Ιούλιος Βέρν, δεν είναι μονάχα ο μάγος συγγραφέας που συναρπάζει με το γλαφυρό του ύφος τους αναγνώστες του. Στάθηκε, παράλληλα, κι ένας προφήτης για την εποχή του. Προφήτεψε όλες σχεδόν τις σύγχρονες μεγάλες εφευρέσεις, που για τον καιρό του μονάχα σαν φαντασισκοπίες θα μπορούσαν να θεωρηθούν. Γι' αυτό και τα βιβλία του θα διαβάζονται αιώνια.

ΧΑΡΟΥΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ

Διεύθυνση: Γ. Σ. Βλέσσα

Τα δέκα βιβλία που άπαρτίζουν αυτή τη σειρά, είναι όλα τους προσεχτικά διαλεγμένα ανάμεσα από άριστουργηματικά στο είδος τους βιβλία, των πιο φημισμένων συγγραφέων.

ΙΔΕΩΔΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η σειρά αυτή άποτελείται από 32 βιβλία και περιλαμβάνει μυθιστορηματικές βιογραφίες των διασημοτέρων επιστημόνων, εφευρετών, θαλασσοπόρων, εξερευνητών κλπ., καθώς και των ιστορικών εκείνων προσώπων, που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια ιστορία.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑ (Θείας Λένας)

Τα δέκα αυτά βιβλία, της Θείας Λένας, καλύπτουν με το πρωτότυπο, διδακτικό, αλλά και ψυχαγωγικό ύλικό τους, όλα τα ένδιαφέροντα των παιδιών, από την προσχολική ηλικία με το «Άκουσέ με, Μαρία μου...», ως και την έφηβική ακόμα, με τη μοναδική για τον τόπο μας δίτομη βιογραφική της Έγκυκλοπαίδεια «Χίλιες Μορφές».

Έκτός των παρά πάνω σειρών έχουμε και πολλά άλλα βιβλία με πολύχρωμες εικόνες για μικρότερα παιδιά.

Ζητήστε από την «ΑΤΛΑΝΤΙΔΑ» Κοραή 8 - Τηλ. 222.846 - Αθήναι τον Εικονογραφημένο Γενικό Κατάλογό μας που περιέχει και σύντομη περίληψη για κάθε βιβλίο.

Τα βιβλία μας πωλούνται και σε όλα τα Βιβλιοπωλεία της Ελλάδος.